

جامعه مهدوی

مؤلف / علی اصغر رضوانی

ناشر / بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام

چاپخانه / کمال الملک

صفحه آرا / رضا فریدی

نوبت چاپ / سوم، بهار ۱۳۹۰

قیمت / ۱۲۰۰ تومان

تیراژ / سه هزار نسخه

مراکز پخش:

۱. قم: مرکز تخصصی مهدویت/خیابان شهیدا /

کوچه آمار(۲۲) / بن بست شهید علیان

ص.پ: ۱۱۹-۴۷۱۳۵ ○ تلفن: ۰۷۷۳۷۸۰۱ ○ فاکس: ۷۷۳۷۱۶۰

۲. تهران: بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام ○ تلفن: ۵-۱-۸۹۹۸۶۰۱

○ فاکس: ۷-۸۹۹۸۶۰۷ ○ ص.پ: ۳۵۵-۱۵۶۵۵

WWW.IMAMMAHDI-S.COM
info@imammahdi-s.com

SBN: ۹۷۸-۹۶۴-۷۴۲۸-۴۶-۰

جامعه مهدوی

پیام‌های حضرت مهدی علیه السلام

به دولت‌مردان و مسئولان

تألیف: علی اصغر رضوانی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱۲ - سبب خیر بودن	۲۳
۱۳ - کوشش برای گسترش عدالت.....	۲۳
۱۴ - رشوه گیری ممنوع	۲۴
۱۵ - بی نیاز کردن مردم با معنویات	۲۴
۱۶ - بر پا داشتن نماز.....	۲۵
۱۷ - چشاندن لذت زندگی به مردم	۲۶
۱۸ - رها نکردن افراد پست به حال خود	۲۷
۱۹ - برداشتن زمینه گناه	۲۷
۲۰ - حکومت، وسیله ای برای گسترش عدالت	۲۸
۲۱ - جلب رضایت مردم	۲۹
۲۲ - حفظ ارتباط مردمی	۳۰
۲۳ - حضور غیر علنی در میان مردم	۳۰
۲۴ - زندگی در بین مردم.....	۳۱
۲۵ - دستور به عدالت محوری	۳۱
۲۶ - معیار اخلاص در انتخاب وزیران	۳۲
۲۷ - دستور به عمران و نیکی	۳۲
۲۸ - انتخاب افراد نجیب	۳۳
۲۹ - سخت گیری بر وزیران	۳۳
۳۰ - ایمن سازی جاده ها	۳۴
۳۱ - عزل قاضیان زشت کار	۳۵
۳۲ - برپایی حدود الهی	۳۵
۳۳ - پراکنده کردن لشکر	۳۶
۳۴ - امر به معروف و نهی از منکر	۳۷
۳۵ - عدالت در تقسیم بودجه	۳۸
۳۶ - ایجاد اشتغال	۳۸
۳۷ - خدمت بی منت	۳۹
۳۸ - برخورد قاطعانه	۴۰
۳۹ - نژادپرستی ممنوع	۴۱
۴۰ - مقابله با خائنان	۴۲

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۹
۱ - زمینه سازی ظهور حضرت مهدی <small>علیه السلام</small>	۹
۲ - الگو گرفتن از دولت مهدوی	۱۰
۳ - منتظران دولت مهدوی، خود صالح اند	۱۱
از خصوصیات دولت حضرت مهدی <small>علیه السلام</small>	۱۱
الف) حکومت عدل توحیدی جهانی	۱۲
ب) حکم کردن به واقع	۱۲
پیام‌های مهدوی	۱۵
۱ - ایجاد وفاق بین امت	۱۶
۲ - احیای سنت‌های فراموش شده	۱۷
۳ - عمل به سیره رسول خدا <small>صلی الله علیه و آله و سلم</small> و حضرت علی <small>علیه السلام</small>	۱۸
۴ - نهضت فراگیری قرآن	۱۹
۵ - پرورش افراد مستعد	۱۹
۶ - پناه مردم بودن	۲۰
۷ - جاذبه داشتن	۲۱
۸ - سبقت گرفتن در کارهای نیک	۲۱
۹ - اصلاح جامعه	۲۲
۱۰ - عمل به دستورات الهی	۲۲
۱۱ - ایجاد ایمان در قلوب مردم	۲۲

- ۷۰ - گسترش علم..... ۶۳
 ۷۱ - فروتنی نسبت به برادران دینی..... ۶۴
 ۷۲ - مقابله با جاهلان..... ۶۴
 ۷۳ - شروع کارهای بزرگ با تکیه بر خدا..... ۶۵
 ۷۴ - نهراسیدن از تنهایی..... ۶۶
 ۷۵ - ترجیح مصلحت اهم بر مهم..... ۶۷
 ۷۶ - همکاری با مصلحان جهان..... ۶۸
 ۷۷ - امانت داری..... ۶۹
 ۷۸ - خداشناس و دین دار..... ۷۰
 ۷۹ - حرکت برای پیاده کردن دین..... ۷۱
 ۸۰ - اقامه دلیل و برهان..... ۷۲
 ۸۱ - دعوت به تولی و تبری..... ۷۲
 ۸۲ - عرضه اسلام بر مخالفان..... ۷۳
 ۸۳ - مقابله با بدعت ها..... ۷۳
 ۸۴ - قوت قلب..... ۷۴
 ۸۵ - روحیه شهادت طلبی..... ۷۴
 ۸۶ - مواظبت از نخبگان..... ۷۵

- ۴۱ - ساده زیستی..... ۴۲
 ۴۲ - دل نیستن به غیر خدا..... ۴۲
 ۴۳ - اطاعت از دستورات رهبر..... ۴۳
 ۴۴ - پرداخت بدهی بدهکاران..... ۴۵
 ۴۵ - امنیّت، برای پرستش خدا..... ۴۶
 ۴۶ - انتخاب کارگزاران با انگیزه..... ۴۷
 ۴۷ - توجیه مردم در کارها..... ۴۷
 ۴۸ - زمینه سازی برای امور غیر مترقبه..... ۴۸
 ۴۹ - انجام پروژه‌های بزرگ..... ۵۰
 ۵۰ - حسابرسی سریع..... ۵۰
 ۵۱ - عمل به سیره پیامبر صلی الله علیه و آله در حکومت داری..... ۵۱
 ۵۲ - یکسان سازی حقوق..... ۵۱
 ۵۳ - برطرف کردن حرص مردم..... ۵۲
 ۵۴ - هدایای اختصاصی ممنوع..... ۵۳
 ۵۵ - گزارش از برنامه ها..... ۵۴
 ۵۶ - عقب نشینی از مواضع اصولی ممنوع..... ۵۴
 ۵۷ - ارتباط دائم با وزیران..... ۵۵
 ۵۸ - رحمت، قبل از خشونت..... ۵۵
 ۵۹ - سرعت در کارها و پروژه‌ها..... ۵۶
 ۶۰ - استحکام حکومت با بر طرف کردن ظلم..... ۵۷
 ۶۱ - استفاده از سلسله مراحل..... ۵۷
 ۶۲ - باصلابت و هیبت..... ۵۸
 ۶۳ - گزارش از کارهای انجام شده..... ۵۸
 ۶۴ - جلوگیری از ظلم..... ۵۹
 ۶۵ - تشویق کارگزاران مخلص..... ۵۹
 ۶۶ - خبر گرفتن از احوال مردم..... ۶۱
 ۶۷ - دفاع از مالکیت خصوصی..... ۶۱
 ۶۸ - به کارگیری نیروهای جوان..... ۶۲
 ۶۹ - اهل کوشش و تلاش..... ۶۳

سلطنت و حکومت مهدی علیه السلام خواهند شد.»

و در روایت دیگری آمده است:

«اذا قام قائمنا وضع يده على رؤوس العباد فجمع
بها عقولهم و اكمل بها اخلاقهم»^۱

«چون قائم ما قیام کند دستش را بر سر بندگان
می گذارد و عقول آن ها را متمرکز ساخته و
اخلاقشان را به کمال می رساند.»

از این حدیث استفاده می شود که کار حضرت مهدی علیه السلام تکمیل
عقول و اخلاق مردم است تا از معارف الهی بهره مند شوند و در نتیجه
اینکه سعی و کوشش کرده و سطح علم و اخلاق و فرهنگ خود را بالا
برند تا قابل و لایق این عنایت مهدوی گردند و ما نیز می توانیم در
رسیدن به این هدف سهیم باشیم.

۲ - الگو گرفتن از دولت مهدوی

امام زمان علیه السلام رهبر و الگوی کامل برای شیعیان است و ما وظیفه
داریم تا هر قدری که می توانیم خود را به او نزدیک کرده و اهداف بلند او
را در حد امکان در عصر غیبت پیاده نمائیم. لذا بر ماست تا با عملکرد
عالی او آشنا شده و از آن بهره مند شویم، تا بتوانیم در عصر غیبت،
جامعه ای مهدوی داشته و زمینه ساز ظهور حضرت گردیم.

از پیامبر صلی الله علیه و آله نقل شده که فرمود:

«طوبی لمن ادرك قائم اهل بيتي و هو ياتم به في

پیشگفتار

شیعیان حضرت مهدی موعود علیه السلام در عصر غیبت امامشان وظایفی
دارند که از جمله آن ها عبارت است از:

۱ - زمینه سازی برای ظهور

از آنجا که غیبت حضرت مهدی علیه السلام از ناحیه ما بوده، ظهور آن
حضرت نیز به توسط ما خواهد بود و یا - حداقل - می توان گفت که ما
در ظهور حضرت تاثیرگذار خواهیم بود، و می توانیم با پیاده کردن اهداف
حضرت در سطح محدود تا حد مقدور، زمینه ساز ظهور او باشیم.

در روایتی از پیامبر صلی الله علیه و آله نقل شده که فرمود:

«يخرج ناس من المشرق يوطئون للمهدي يعني
سلطانة»^۱

«قومی از مشرق زمین خروج می کنند که زمینه ساز

۱. سنن ابن ماجه، ج ۲، ص ۱۳۶۸، ح ۴۰۸۸، بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۸۷، كشف الغمة، ج ۳، ص ۲۷۸.

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۳۶، ح ۷۱، الخرائج و الجرائح، ج ۲، ص ۸۴۰، ح ۵۷.

اشاره می کنیم:

الف) حکومت عدل توحیدی جهانی

برپایی حکومت عدل توحیدی در سطح کلّ جهان از امتیازات دولت حضرت مهدی علیه السلام است که با کمک خداوند متعال پیاده می شود. خداوند متعال می فرماید:

«... وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ...»^۱

«... و به آنان امکانات خواهد داد تا دینی را که بر ایشان راضی است در جامعه پیاده کنند...».

ب) حکم کردن به واقع

از امتیازات دولت مهدوی حکم به واقع است نه ظاهر از راه اقامه شهود و بینة، همان گونه که حضرت داود و حضرت سلیمان علیهم السلام چنین می کردند.

از امام صادق علیه السلام نقل شده که فرمود:

«یا مَرَّ مَنَادِيَا فِينَادِي: هَذَا الْمَهْدِيُّ يَقْضِي بِقَضَاءِ دَاوُدَ وَ سَلِيمَانَ، لَا يَسْأَلُ عَلَي ذَلِكِ بَيِّنَةً»^۲

«به کسی دستور می دهد تا ندا دهد: این مهدی است که همانند داود و سلیمان قضاوت می کند و بر قضاوتش اقامه بیّنه نمی نماید.»

۱. سوره نور، آیه ۵۵.

۲. غیبت نعمانی، ص ۳۱۴ و ۳۱۵، ح ۷، بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۶۹، ح ۱۵۵.

غیبت قبل قیامه ...»^۱؛

«خوشا به حال کسی که قائم از اهل بیت مرا درک کرده و در غیبت او قبل از قیامش به او اقتدا نماید...».

و شاید سرّ توصیف خصوصیات دولت مهدوی در عصر ظهور از زبان پیامبر صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام این باشد که از این دولت الگو گرفته تا حدّ امکان خود را به حضرت و دولت او شبیه نماییم.

۳- منتظران دولت مهدوی، خود صالح اند

ممکن است سرّ توصیف خصوصیات دولت مهدوی در عصر ظهور این باشد که اگر ما منتظر حکومت چنین دولتی با آن اوصاف و خصوصیات هستیم که باید هم باشیم، خود باید اهل صلاح باشیم، پس باید تا حدّ توانمان خود را هماهنگ با حضرت و اصحاب او کرده و پرتویی از حکومت حضرت را در خود و جامعه پیاده کنیم.

از خصوصیات دولت حضرت مهدی علیه السلام

دولت حضرت مهدی علیه السلام و حکومت او دارای خصوصیتی است که فقط در زمان ظهور او امکان پذیر است، ولی در غیر این موارد می توانیم سیره آن حضرت را الگوی خود قرار داده و در حدّ محدود و توان خود جامعه مهدوی را بر پا کنیم. اینک به نمونه هایی از این اختصاصیات

۱. اکمال الدین، ص ۲۸۶، باب ۲۵، ح ۲، بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۷۲، ح ۱۴، الخرائج و الجرائح، ج ۳، ص ۱۱۴۸.

و در روایت دیگر آمده است:

«يقوم... و قضاء جديد»^۱

«حضرت مهدی علیه السلام به قضاوت جدید قیام

می کند.»

ما در این نوشتار به ذکر برخی از وظایف دولتمردان و مسئولان در حکومت مهدوی می پردازیم، که با الگو گرفتن از حکومت و دولت امام زمان علیه السلام می توان آنها را در جامعه پیاده کرد.

علی اصغر رضوانی

---

۱. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۵۴، ۱۱۴، غیبت نعمانی، ص ۲۳۳.

با مروری بر حکومت حضرت مهدی علیه السلام و عملکرد او و کارگزارانش می توانیم به پیام هایی دست رسی پیدا کنیم که دولت مردان و مسؤلان نظام اسلامی می توانند در حدّ توان خود آنها را در جامعه پیاده کنند. اینک به برخی از آن ها اشاره می کنیم.

۱ - ایجاد وفاق بین امت

دولت مردان وظیفه دارند با الگو گرفتن از حضرت مهدی علیه السلام درصدد ایجاد وفاق ملی و اتحاد اسلامی باشند همان گونه که روش حکومت حضرت مهدی علیه السلام این چنین است.

از امام صادق علیه السلام درباره حضرت مهدی علیه السلام نقل شده که فرمود:

«... يظهر الله عزّوجلّ الحقّ و العدل في البلاد و يحسن حال عامة العباد و يجمع الله الكلمة و يوّلف بين قلوب مختلفة»^۱

«خداوند عزّوجلّ به واسطه او حق را ظاهر و عدل را در شهرها گسترش می دهد و حال عموم مردم را

**پیام های مهدوی به
دولت مردان و مسؤلان**

۱. کمال الدین، ص ۴۷ ج ۷؛ بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۲۸، ح ۲۰.

بهبود می بخشد و وحدت کلمه پدید آورده و بین قلب‌های گوناگون آفت ایجاد می کند.»

در دعای ندبه نیز آمده است:

«این جامع الکلمة على التقوى»^۱

«کجاست آن کسی که سخن‌ها را بر تقوا جمع می کند.»

و نیز از امام صادق علیه السلام نقل شده که فرمود:

«فوالله يا مفضل ليرفع عن الملل و الاديان الاختلاف و يكون الدين كله واحداً»^۲

«به خدا سوگند! ای مفضل به طور حتم از ملت‌ها و دین‌ها اختلاف را برمی دارد و تمام دین یکی خواهد شد.»

۲- احیای سنت‌های فراموش شده

عموم مسلمانان، و علی‌الخصوص حاکمان اسلامی وظیفه دارند تا با تأسی به امام زمان علیه السلام سنت‌هایی که عمل نشده و بر زمین مانده را احیا کنند، همان گونه که حضرت مهدی علیه السلام در سطح گسترده چنین خواهد کرد.

از امام علی علیه السلام نقل شده که فرمود:

«فیریکم کیف عدل السیرة، و یحیی میّت الکتاب و

۱. اقبال الاعمال، ج ۱، ص ۵۰۹.

۲. بحار الأنوار، ج ۵۳، ص ۴.

السنة»^۱

«او روش عادلانه را در حکومت داری به شما می نمایاند و - احکام - کتاب خدا و سنت رسول را احیا می کند.»

۳- عمل به سیره رسول خدا صلی الله علیه و آله و حضرت علی علیه السلام

دولت‌مردان و مسئولان نظام اسلامی وظیفه دارند تا در حکومت داری به سیره رسول خدا صلی الله علیه و آله و حضرت علی علیه السلام عمل کنند همان گونه که روش حکومت حضرت مهدی علیه السلام چنین خواهد بود. از رسول خدا صلی الله علیه و آله نقل شده که فرمود:

«یخرج رجل من اهل بیتی و یعمل بستتی و ینزل الله البرکة من السماء»^۲

«مردی از اهل بیتم خروج می کند او به سنت من عمل می کند و لذا خداوند برکاتش را به واسطه او از آسمان نازل می نماید.»

و نیز نقل شده:

«... ان قائمنا اهل البيت علیهم السلام اذا قام لبس ثياب علی علیه السلام - و سار بسیرة علی علیه السلام -»^۳

«... چون قائم ما اهل بیت علیهم السلام قیام کند لباس علی

۱. نهج البلاغه، خطبه ۱۳۸، بحار الأنوار، ج ۵۱، ص ۱۳۰، ح ۲۵.

۲. بحار الأنوار، ج ۵۱، ص ۸۲.

۳. کافی، ج ۱، ص ۴۱۱، ح ۴، بحار الأنوار، ج ۴۷، ص ۵۵، ح ۹۲.

«چون قائم ما قیام کند دستش را بر سر بندگان می گذارد و عقول آن ها را متمرکز ساخته و فکرهایشان را به کمال می رساند.»

نکته دیگری که از این حدیث استفاده می شود، این است که مردم باید خود اقدام کرده و شروع به تحصیل کمال کنند و دولت مردان وظیفه دارند تا نواقص را جبران نمایند.

۶- پناه مردم بودن

مسئولان کشور اسلامی باید در شداید و مشکلات پناهگاه مردم باشند.

در روایتی آمده است:

«يَأْوِي إِلَى الْمَهْدِيِّ أُمَّتِهِ كَمَا يَأْوِي النَّحْلَةَ إِلَى يَعْسُوبِهَا...»^۱
 «امت مهدی به او پناه می برند، همان گونه که زنبور به دور ملکه خود می گردد.»

و نیز در روایتی نقل شده است:

«يُخْرِجُ الْمَهْدِيُّ فِي أُمَّتِي، يَبْعَثُهُ اللَّهُ غِيَاثًا لِلنَّاسِ»^۲
 «از میان امت من مهدی - عجل الله فرجه - قیام می کند، خداوند او را برای فریادرسی مردمان بر می انگیزاند.»

۱. الحاوی للفتاوی، سیوطی، ج ۲، ص ۷۷.

۲. کشف الغمّه، ج ۲، ص ۲۷۰.

را بر تن کرده و به روش او عمل خواهد نمود.»

۴- نهضت فراگیری قرآن

حاکمان اسلامی فراگیری قرآن را باید تبدیل به یک نهضت کنند و تمام امکانات را بسیج کرده و در راه رسیدن به این هدف به کار گیرند. و این، همان کاری است که حضرت مهدی عجل الله فرجه در عصر ظهور انجام می دهد و حتی در صورت کمبود جا از خیمه ها استفاده می کند.

از امیرمومنان عجل الله فرجه نقل شده که فرمود:

«كأنّي انظر الی شیعتنا بمسجد الكوفة و قد ضربوا الفساطيط يعلمون الناس القرآن كما انزل...»^۱
 «گویا به شیعیان خود در مسجد کوفه نظر می کنم که چگونه خیمه ها را بر پا کرده و آن گونه که قرآن نازل شده به مردم تعلیم می دهند.»

۵- پرورش افراد مستعد

باید افرادی را که قابل هدایت بوده و دارای استعداد کمال هستند پرورش داده و به کمال رسانید.

از امام باقر عجل الله فرجه نقل شده که درباره حضرت مهدی عجل الله فرجه فرمود:

«إذا قام قائمنا وضع يده على رؤوس العباد فجمع به عقولهم و كمل به احلامهم»^۲

۱. الغيبة، نعمانی، ص ۳۱۸، ج ۳، بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۶۴، ح ۱۳۹.

۲. کافی، ج ۱، ص ۲۵، ح ۲۱، کمال الدین، ص ۶۷۵، ح ۳۰، بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۳۶، ح ۷۱.

نازل شده است.»

۹ - اصلاح جامعه

مسئولان و دولت مردان باید مانند حضرت مهدی علیه السلام سرلوحه کارهایشان اصلاح جامعه باشد.

در روایتی از رسول خدا صلی الله علیه و آله نقل شده که درباره حضرت مهدی علیه السلام فرمود:
«... ان يصلح امة بعد فسادها»^۱

«حضرت مهدی علیه السلام امتی را بعد از فساد آن اصلاح خواهد کرد.»

۱۰ - عمل به دستورات الهی

مسئولان باید مردم را به خیر و تقوا دعوت نموده و خودشان نیز اهل عمل به آن ها باشد.

از امام صادق علیه السلام درباره حضرت مهدی علیه السلام نقل شده که فرمود:
«... یشیر بالتقی و یعمل بالهدی ...»^۲

«... به تقوا اشاره کرده و خود عمل به هدایت می کند ...»

۱۱ - ایجاد ایمان در قلوب مردم

دولت مردان باید سعی کنند تا ایمان را در قلوب مردم جای داده و

۱. کشف الغمه، ج ۳، ص ۲۷۲، بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۸۳.
۲. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۶۹، ح ۱۵۸، اقبال الاعمال، ج ۳، ص ۱۱۷.

۷ - جاذبه داشتن

مسئولان باید سعی کنند برای مردم و حتی غیر مسلمانان جاذبه داشته و با سخنان و عملکرد خود مردم را به اسلام جذب نمایند همان گونه که عملکرد حضرت مهدی علیه السلام چنین خواهد بود.
در روایتی آمده است:

«فاذا نظرت الیه الیهود اسلمت الا قليلا منهم»^۱

«چون یهود بر او نظر کند به جز اندکی، همه - اسلام خواهند آورد.»

۸ - سبقت گرفتن در کارهای نیک

دولت مردان اگر بخواهند جامعه مهدوی گردد و زمینه ساز عملی حکومت او باشند، باید به آن حضرت و اصحابش اقتدا کرده و در خوبی ها از دیگران سبقت بگیرند.

از امام صادق علیه السلام نقل شده که در تفسیر آیه

«فاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ اِنَّ مَا تَكُونُوا ...»^۲

در نیکی ها و اعمال خیر، بر یکدیگر سبقت جوید، هر جا باشید ...» فرمود:

«نزلت فی القائم و اصحابه»^۳

«این آیه در شان حضرت قائم - علیه السلام - و اصحاب او

۱. البرهان، ص ۱۵۷.

۲. سوره بقره، آیه ۱۴۸.

۳. غیبت نعمانی، ص ۲۴۱، ح ۳۷.

«... یملاً قلوب عباده عبادة و یسعهم عدله»^۱
 «... دل‌های بندگان را پر از عدالت کرده و عدلش
 فراگیر می شود.»

در حدیثی آمده است:

«اما والله! لیدخلن علیهم جوف بیوتهم کما یدخل
 الحرّ و القر»^۲
 «آگاه باشید به خدا سوگند! به طور حتم عدالت او
 داخل خانه‌های آنان خواهد رفت همان گونه که
 گرما و سرما چنین خواهد کرد.»

۱۴ - رشوه‌گیری ممنوع

در نظام اسلامی کسی حق رشوه‌گیری ندارد، همان گونه که حضرت
 مهدی علیه السلام در انجام وظایفش اهل رشوه‌گیری نخواهد بود.
 از امام صادق علیه السلام نقل شده که فرمود:
 «... و لا یأخذ فی حکمه الرشا»^۳
 «در قضاوتش رشوه نمی گیرد.»

۱۵ - بی‌نیاز کردن مردم با معنویات

مسئولان باید سعی کنند تا مردم را با معنویات و نورانیت دل بی‌نیاز کنند.

۱. بحار الأنوار، ج ۵۱، ص ۷۴، ح ۲۴، الغیبة، طوسی، ص ۱۷۹، ح ۱۳۷.

۲. همان، ج ۵۲، ص ۳۶۲، ح ۱۳۱، الغیبة، نعمانی، ص ۲۹۷.

۳. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۲۶۹، ح ۱۵۸.

عبادت را از ظاهر به دل آنان بکشانند.

از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نقل شده که درباره حضرت مهدی علیه السلام فرمود:
 «... یملاً قلوب عباده عبادة...»^۱
 «... دل‌های بندگان را پر از عبادت می کند...».

۱۲ - سبب خیر بودن

مسئولان باید سعی کنند که در بین مردم سبب و واسطه خیر از جانب
 خداوند باشند همان گونه که حضرت مهدی علیه السلام این چنین است.
 از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نقل شده که فرمود:

«... به یمحق الله الکذب... و به یخرج ذلّ الرق من
 اعناقکم...»^۲

«... خداوند به وسیله او دروغ را نابود می سازد... و
 روزگار سخت و رنج آور را می برد و ذلت بردگی
 را از گردن شما بیرون می کشد.»

۱۳ - کوشش برای گسترش عدالت

دولت‌مردان باید نهایت سعی و کوشش خود را در گسترش عدل که
 یکی از اهداف حضرت مهدی علیه السلام است، به کار گیرند.
 از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نقل شده که در باره حضرت مهدی علیه السلام فرمود:

۱. همان، ج ۵۱، ص ۷۴، ح ۲۴، الغیبة، طوسی، ص ۱۷۹، ح ۱۳۷.

۲. همان، ج ۵۱، ص ۷۵، ح ۲۹، الغیبة، طوسی، ص ۱۸۵، ح ۱۴۴.

در روایتی می‌خوانیم:

«أَنْ قَائِمَنَا إِذَا قَامَ اشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَ اسْتَغْنَى النَّاسُ»^۱
 «چون قائم ما قیام کند زمین به نور پروردگارش روشن می‌گردد و مردم همگی طلب بی‌نیازی می‌کنند.»

۱۶ - بر پا داشتن نماز

دولت‌مردان وظیفه دارند که در برپایی فریضه نماز کوشا باشند. از زید بن علی نقل شده که فرمود:

«إِذَا قَامَ الْقَائِمُ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ يَقُولُ: أَيُّهَا النَّاسُ! نَحْنُ الَّذِينَ وَعَدَكُمْ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ: (الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ) ...»^۲
 «هنگامی که قائم آل محمد قیام کند، می‌فرماید: ای مردم! ما کسانی هستیم که خداوند در قرآن وعده آنان را به شما داده است آنجا که فرمود: کسانی که اگر ما در روی زمین به آنان امکانات دادیم نماز را به پا می‌دارند...»

و مقصود از این افراد یاوران حضرت مهدی علیه السلام هستند، زیرا خداوند متعال درباره آنان می‌فرماید:
 «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ ...»^۱
 «خداوند به کسانی که از شما بندگان [به خدا و حجت عصر] ایمان آورد و نیکوکار گردید وعده داده که [در ظهور امام زمان علیه السلام] در زمین خلافت دهد چنان که امم صالح پیامبران سلف جانشین پیشینیان خود شدند. و علاوه بر خلافت، دین پسندیده آنان را [که اسلام واقعی است] بر همه ادیان تمکین و تسلط عطا کند...»

۱۷ - چشاندن لذت زندگی به مردم

دولت‌مردان در حکومت اسلامی وظیفه دارند تا روحیه امید به زندگی را در جامعه اسلامی بالا برده و لذت آن را تا هر مقداری که برای آنان مقدور است به مردم بچشانند.

در روایتی درباره حکومت حضرت مهدی علیه السلام آمده است:

«تَطْيِبُ الدُّنْيَا وَ أَهْلِهَا فِي أَيَّامِ دَوْلَتِهِ»^۲

«دنیا و اهل آن در دولت حضرت مهدی علیه السلام —

لذت بخش می‌شود.»

۱. سوره نور، آیه ۵۵.

۲. کشف الغممه، ج ۳، ص ۲۹۵.

۱. الغيبة، طوسی، ص ۴۶۸، بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۳۰، ح ۵۲.

۲. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۷۳، ح ۱۶۶.

۱۸ - رها نکردن افراد پست به حال خود

مسئولان در سطوح مختلف جامعه وظیفه دارند تا نگذارند افراد پست و اراذل و اوباش در جامعه آزادانه جولان داده و نظم جامعه را بر هم زنند.

در روایتی درباره حضرت مهدی علیه السلام آمده است:

«لا یتُرک فی الارض الادیبین»^۱

«حضرت در روی زمین افراد پست را به حال خود

رها نمی‌کند.»

۱۹ - برداشتن زمینه گناه

مسئولان نظام اسلامی وظیفه دارند تا زمینه‌های گناه را از جامعه بردارند تا مردم به سوی آن تمایل پیدا نکنند همان گونه که امام زمان علیه السلام نیز چنین خواهد نمود.

در حدیثی درباره حضرت مهدی علیه السلام می‌خوانیم:

«یذهب الشرّ و یبقی الخیر... یذهب الزنا و شرب الخمر و یذهب الربا. یقبل الناس علی العبادات و الشرع و تطول الأعمار و تؤدی الأمانات... تهلك الاشرار و لا یبقی من یبغض اهل البیت»^۲

«شر از بین می‌رود و خیر باقی می‌ماند... زنا و شرب خمر و ربا ریشه کن می‌گردد. مردم به عبادات و شرع روی آورده و عمرها طولانی

۱. منتخب الأثر، ص ۵۷۸.

۲. همان، ص ۵۹۲، ج ۴.

می‌گردد و امانت‌ها ادا می‌گردد... اشرار هلاک شده و کسی از دشمنان اهل بیت باقی نمی‌ماند.»

و نیز در حدیثی آمده است:

«لا یعصی الله عزوجل فی ارضه و یقام حدود الله فی خلقه...»^۱

«خدای عزوجل در زمینش معصیت نشود و حدود

الهی در میان مردم اجرا گردد.»

۲۰ - حکومت، وسیله‌ای برای گسترش عدالت

حکومت داری نباید هدف اصلی برای مسئولان در نظام اسلامی باشد بلکه باید وسیله‌ای برای گسترش عدالت به تمام معنا در روی زمین باشد.

در روایتی درباره حضرت مهدی علیه السلام آمده است:

«لا تنقضی الساعة حتی یملک الارض رجل من اهل بیته یملا الارض عدلاً کما ملئت قبله جوراً...»
«قیامت برپانمی‌شود تا این که مردی از اهل بیتم حاکم بر زمین گردد، آن گاه آن را پر از عدل خواهد کرد همانگونه که قبل از آن پر از ظلم شده باشد...».

۱. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۱۲۸، ح ۲۰، کمال الدین، ص ۶۴۷، ج ۷.

۲۱ - جلب رضایت مردم

کسانی که به حکومت و یا پست و مقامی رسیدند باید در حد امکان رضایت ارباب رجوع را به دست آورده و آنان را خشنود سازند.

درباره حکومت حضرت مهدی علیه السلام می‌خوانیم:

«برضی فی خلافته اهل الارض و اهل السماء و الطیر فی الجوّ»^۱

«در ایام خلافتش اهل زمین و آسمان و پرندگان هوا راضی خواهند شد.»

و در روایتی دیگر آمده است:

«برضی عنه ساکن السماء و ساکن الارض»^۲

«از او ساکنان آسمان و زمین راضی گردند.»

و نیز آمده است:

«یحبه ساکن السماء و ساکن الارض... یتمنی

الحیاء الاموات لیروا العدل و الطمانینة...»^۳

«اهالی آسمان و زمین او را دوست می‌دارند... و

زنده‌ها آرزو می‌کنند که ای کاش مرده‌ها زنده

بودند تا عدالت و آرامش را به چشم خود

می‌دیدند.»

۱. کشف الغمه، ج ۳، ص ۲۶۹، بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۸۰.

۲. همان، ص ۴۷۱.

۳. کشف الغمه، ج ۲، ص ۴۶۹.

۲۲ - حفظ ارتباط مردمی

مسئولان و دولت‌مردان گرچه به جهت مسایل امنیتی و اشتغالات زیادی که دارند نمی‌توانند زیاد با مردم ارتباط نزدیک داشته باشند ولی وظیفه دارند تا ارتباط مردمی را حفظ کرده و از درد دل آنان آگاهی پیدا کنند، همان گونه که حضرت مهدی علیه السلام در عصر غیبت صغری ارتباط خود را با مردم از راه وکلا و سفیران حفظ نمود، ولی چون از این راه سوءاستفاده‌ها شد و مدعیان سفارت پدید آمدند و برای مردم و امام مشکل ساز شدند، لذا نظام سفارت و وکالت برچیده شد و بعد از آن، خود حضرت در مواقع ضروری به فریاد شیعیان رسیده و رفع گرفتاری نمودند.

امام مهدی علیه السلام در توقیع خود به شیخ مفید می‌فرماید:

«إنا غیر مهملین لمراعاتکم، و لا ناسین لذکرکم، و

لولا ذلك لنزل بکم الأواء و اصطلمکم الأعداء»^۱

«ما از رسیدگی و سرپرستی شما کوتاهی و اهمال

نکرده و یاد شما را از خاطر نبرده ایم که اگر جز

این بود دشواری‌ها و مصیبت‌ها بر شما فرود

می‌آمد و دشمنان، شما را ریشه کن می‌نمودند.»

۲۳ - حضور غیر علنی در میان مردم

اگر به جهت مصالح امنیتی و جهات دیگر مسئولان نمی‌توانند در ملامت عام حاضر شوند، باید سرزده به میان مردم و ارگان‌ها و ادارات وارد شده

۱. احتجاج، ج ۲، ص ۳۲۳: الخرائج و الجرائح، ج ۲، ص ۹۰۳: بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۷۵،

ج ۷.

۲۶ - معیار اخلاص در انتخاب وزیران

رئیس دولت اسلامی وظیفه دارد در انتخاب وزیران دو صفت را معیار قرار دهد، یکی اخلاص در عمل و دیگری برتری در علم.

از رسول خدا ﷺ نقل شده که فرمود:

«وزراء المهدي من الأعاجم ما فيهم عربي لا يتكلمون الا بالعربية»^۱

«وزیران مهدی از عجم اند و در بین آنان عرب وجود ندارد، آنان به زبان عربی سخن می گویند.»

در حدیثی از امام جواد علیه السلام نقل شده که فرمود:

«... فاذا اجتمعت له هذه العدة من اهل الاخلاص اظهر الله امره...»^۲

«... چون برای حضرت این تعداد از مخلصین فراهم شود، خداوند امر او را ظاهر خواهد نمود...».

۲۷ - دستور به عمران و نیکی

رئیس دولت اسلامی باید به وزیران خود دستور دهد تا به مردم نیکی کرده و شهرها را آباد نمایند.

در حدیثی درباره حضرت مهدی علیه السلام آمده است:

«يفرق المهدي اصحابه في جميع البلدان و يأمرهم بالعدل و الاحسان و يجعلهم حكاما في الأقاليم و

۱. بحار الأنوار، ج ۴۸، ص ۳۰۵.

۲. کمال الدین، ص ۳۷۸، ج ۲، بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۲۸۳، ح ۱۰.

و از درد دل مردم آگاه شوند، همان گونه که امام زمان علیه السلام در عصر غیبت کبری به میان مردم در ایام مختلف آمده و از آنان سرکشی می نماید.

۲۴ - زندگی در بین مردم

حاکمان اسلامی باید در بین مردم زندگی کرده و از وضع زندگی آنان آگاه باشند.

در حدیثی درباره حضرت مهدی علیه السلام آمده است:

«... يعيش فيهم...»^۱

«... حضرت مهدی علیه السلام - در میان مردم زندگی

می کند.»

۲۵ - دستور به عدالت محوری

حاکم اسلامی باید به والیان خود دستور دهد تا در حدّ توان عدالت گستر باشند.

در حدیثی درباره حضرت مهدی علیه السلام می خوانیم:

«... يبعث المهدي الى أمرائه بسائر الأمصار بالعدل بين الناس...»^۲

«... حضرت مهدی علیه السلام - امیران و کارگزاران خود

را به شهرها می فرستد و دستور می دهد که عدالت

را در میان مردم پیاده کنند.»

۱. بشارة المصطفى، ص ۳۸۳.

۲. منتخب الأثر، ص ۵۹۳، ح ۴.

یا مرمهم بعمران المدن»^۱

«... حضرت مهدی علیه السلام - اصحاب خود را به تمام شهرها می فرستد و آنان را به عدل و نیکی فرمان داده و حاکمان در کشورهای اسلامی قرار می نماید و فرمان می دهد تا شهرها را آباد سازند.»

۲۸ - انتخاب افراد نجیب

در انتخاب وزرا باید نجیبان را برگزید، همان گونه که حضرت مهدی علیه السلام در انتخاب وزیران چنین می نمایند.
امام صادق علیه السلام در روایتی اصحاب حضرت مهدی علیه السلام را این چنین تعریف می کند:

«... و هم النجباء...»^۲

«... آنان افرادی نجیب می باشند...»

۲۹ - سخت گیری بر وزیران

رئیس دولت اسلامی وظیفه دارد که بر وزیران خود سخت گیر بوده و از آنان حساب بکشد.
در حدیثی آمده است:

«المهدی... رحیم بالمساکین، شدید علی العمال»^۳

۱. یوم الخلاص، ج ۲، ص ۶۵

۲. دلائل الامامة، ص ۵۵۵.

۳. بشارة المصطفى، ص ۳۱۸، ج ۳۱.

«... مهدی علیه السلام - بر مساکین رحیم و بر مدیران کشور سخت گیر است.»

از امام علی علیه السلام نقل شده که فرمود:

«... يأخذ الوالی من غیرها عمالها علی مساوی أعمالها و تخرج له الأرض افالید کبدها...»^۱

«... فرمانروایی که از این طایفه - امویان - نیست، عاملان حکومت را به جرم کردار زشتشان بگیرد - و عذری از آنان نپذیرد - زمین گنجینه‌های خود را برون آورد.»

و نیز درباره حضرت مهدی علیه السلام نقل شده:

«... لیعزلن عنکم امراء الجور»^۲ «... از بین شما فرماندهان و امیران ظالم را عزل خواهد کرد.»

۳۰ - ایمن سازی جاده ها

حاکمان اسلامی وظیفه دارند تا جاده ها و راه ها را برای مردم امن نمایند، همان گونه که حضرت مهدی علیه السلام چنین خواهد کرد.

از امام صادق علیه السلام روایت شده که فرمود:

«إذا قام حکم بالعدل و ارتفع فی ایامه الجور و امنت به السبل...»^۳

۱. نهج البلاغه، خطبه ۱۳۸، بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۳۰، ح ۲۵.

۲. بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۲۰.

۳. الارشاد، مفید، ج ۲، ص ۳۸۴، بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۳۳۸، باب ۲۷.

در حدیثی آمده است:

«... یقیم حدود الله و یحکم بحکم الله»^۱

«... حضرت مهدی - علیه السلام - حدود الهی را بر پا کرده

و به حکم الهی قضاوت خواهد نمود.»

۳۳ - پراکنده کردن لشکر

بهترین راه محافظت از یک شهر یا کشور، پراکنده ساختن لشکر در سطح کشور است تا تمام مرزها حفظ شده و در صورتی که از هر نقطه ای دشمن حمله‌ور شود بتوان از کشور دفاع نمود و یا اینکه بتوان امنیت را به همه جا منتقل کرد، و این عملکرد حضرت مهدی - علیه السلام - و استراتژی او در امور نظامی است.

در حدیثی آمده است:

«... ثم یفرق الجنود منها فی الأمصار»^۲

«... آن گاه ارتش خود را از مکه به شهرها پراکنده

می سازد.»

و در حدیثی دیگر آمده است:

«... هو یفرق الجنود فی البلاد»^۳

«... او لشکریان را در شهرها پراکنده می سازد.»

۱. کمال الدین، ج ۱، ص ۱۵۵، بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۲۰۷، باب ۴۰.

۲. الارشاد، مفید، ج ۲، ص ۳۷۹.

۳. کشف الغمه، ج ۲، ص ۴۶۳.

«هر گاه او قیام کند به عدل حکم کرده و در

روزگاران او ظلم برچیده شود و راه‌ها امن گردد.»

۳۱ - عزل قاضیان زشت کار

وظیفه مسئولان قضایی نظام اسلامی است که قاضیان زشت کردار را از این منصب مهم عزل نمایند همان گونه که حضرت مهدی - علیه السلام - چنین خواهد کرد.

از امام علی - علیه السلام - نقل شده که فرمود:

«و لیزعن عنکم قضاة السوء و ليقبضن عنکم

المراضین...»^۱

«حضرت مهدی - علیه السلام - قاضیان زشت کردار را

کنار خواهد زد و دست سازشکاران را از سر مردم

کوتاه خواهد نمود.»

۳۲ - برپایی حدود الهی

حضرت مهدی - علیه السلام - در عصر ظهور، حدود الهی را بر پا و اقامه می فرماید، ما نیز که زمینه سازان ظهور او هستیم وظیفه داریم که چنین کنیم و از تبلیغات دشمن نهراسیم، زیرا با این کار است که جلوی فحشا و منکرات گرفته می شود.

۱. بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۲۰، ج ۲۳.

۳۵ - عدالت در تقسیم بودجه

وظیفه دولت اسلامی است که بودجه کشور را علی السویه بین تمام استان ها و نقاط کشور و بین افراد گوناگون تقسیم نماید. همانگونه که حضرت مهدی چنین خواهد کرد.
در حدیثی آمده است:

«فیبعث الله عزوجل عند ذلك مهدينا... ارحمهم بالرعية و اعدلهم بالسوية»^۱
«خدای عزوجل در آن هنگام مهدی ما را می فرستد... او که از همه بیشتر به رعیت خود رحیم بوده و از همه بیشتر به طور مساوات عدالت را اجرا می کند».

و در حدیثی دیگر آمده است:

«إذا قام قائم اهل البيت قسم بالسوية و عدل فی الرعية...»؛
«چون قائم اهل بیت قیام کند به طور مساوی بودجه را تقسیم کرده و در بین مردم به عدالت رفتار خواهد نمود...».

۳۶ - ایجاد اشتغال

دولت مردان وظیفه دارند تا برای مردم شغل فراهم ساخته و آنان را به کار و کسب مشغول سازند تا از این راه زندگی آبرومندانه ای را برای خود فراهم نمایند.

۱. بحارالانوار، ج ۳۶، ص ۳۰۷، باب ۴۱.

۳۴ - امر به معروف و نهی از منکر

مسئولان نظام اسلامی باید امر به معروف و نهی از منکر را در رأس وظایف خود قرار دهند همان گونه که حضرت مهدی علیه السلام نیز این چنین خواهد نمود.
در حدیثی آمده است:

«ان الدنيا لا تذهب حتى يبعث الله عزوجل رجلا منا اهل البيت يعمل بكتاب الله لا يری فيکم منکراً الا انکره»^۱
«دنیا پایان نمی یابد تا اینکه خدای عزوجل مردی از ما اهل بیت را برانگیزد. او به کتاب خدا عمل می کند و هیچ زشتی را در شما نمی بیند جز آنکه از آن نهی می کند».

و در روایتی دیگر آمده است:

«النبي و الوصي و القائم يأمرهم بالمعروف اذا قام و ينهاهم عن المنکر»^۲
«پیامبر و وصی و قائم چون قیام کنند مردم را به معروف دستور داده و از منکر نهی می کنند».

درباره کارگزاران حضرت مهدی علیه السلام آمده است:

«و يأمرن بالمعروف و ينهون عن المنکر»^۳
«آنان امر به معروف و نهی از منکر می کنند».

۱. کافی، ج ۸، ص ۳۹۶، ح ۵۹۷.

۲. همان، ج ۱، ص ۴۲۹، ح ۸۳.

۳. همان.

۳۸ - برخورد قاطعانه

دولت مردان در نظام اسلامی وظیفه دارند تا در مقابل منحرفان سرسختانه ایستاده و از سرزنش و ملامت دیگران نهراسند و تنها به فکر انجام وظیفه باشند.

حضرت مهدی علیه السلام با مخالفان و معاندان، در عصر غیبت و حتی با نزدیک ترین افراد به خود، مقابله کرد، و شاهد این موضوع کنار زدن عمویش از نماز خواندن بر بدن پدر بزرگوارش می باشد. ابوالادیان می گوید:

«هنگامی که به خانه حضرت رسیدم مشاهده کردم که پیکر حسن بن علی علیه السلام کفن پیچ است. جعفر جلو آمد تا بر جنازه برادرش نماز بگذارد، همین که خواست تکبیر نماز بگوید، کودکی گندم گون، با موهای فری و دندان هایی باز از پشت پرده بیرون آمد و ردای جعفر بن علی را کشید و فرمود: "تَاخَّرَ يَا عَمِّ، فَأَنَا أَحَقُّ بِالصَّلَاةِ عَلَيَّ ابْنِي"؛ "کنار برو ای عمو، زیرا من سزاوارترم که بر پدرم نماز بخوانم."،

جعفر در حالی که رنگ صورتش تغییر کرده بود کنار رفت. این کودک جلو آمد و بر جنازه امام حسن عسکری علیه السلام نماز گزارد، و جنازه پدرش به خاک سپرده شد. آنگاه فرمود:

"يا بصری! هات جوابات الكتب التي معك"؛ "ای

در حدیثی از امیرمؤمنان حضرت علی علیه السلام درباره حضرت مهدی علیه السلام چنین آمده است:

«... یظهر صاحب الراية ... یمهد الأرض ...»^۱
 «... صاحب پرچم - مهدی علیه السلام - ظهور می کند ... و زمین را [برای کار کردن بر روی آن] آماده می سازد ...».

۳۷ - خدمت بی منت

مسئولان و دولت مردان در نظام اسلامی نباید در خدمتگذاری به مردم بر آنان منت گذارند.

درباره حضرت مهدی علیه السلام از پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم نقل شده که فرمود:

«یکون عند انقطاع من الزمان و ظهور الفتن رجل یقال له المهدی، عطاؤه هنیئا»^۲
 «هنگام گذشت بخشی از زمان و ظهور فتنه ها مردی خواهد آمد که به او مهدی می گویند، عطاهای او گواراست.»

گوارا بودن عطای حضرت مهدی علیه السلام ممکن است کنایه از بی منت بودن آن باشد زیرا که اگر کسی چیزی را با منت به شخصی دهد برای او گوارا نخواهد بود.

۱. منتخب الأثر، ص ۲۱۰.

۲. بحار الأنوار، ج ۵۱، ص ۹۲ و ۸۲.

۴۰ - مقابله با خائنان

مسئولان باید با خائنان به بیت المال مبارزه کنند، همان گونه که حضرت مهدی علیه السلام در سطح گسترده دست به چنین اقدامی خواهد زد. از امام علی علیه السلام نقل شده که فرمود:

«... و لیطهرن الارض من کل غاش»^۱

«... هر آینه زمین را از هر حيله گر و خائنی پاک خواهد کرد.»

۴۱ - ساده زیستی

مسئولان و دولت مردان نظام اسلامی باید ساده زیست بوده و رعایت حال مستضعفان جامعه را بنمایند همان گونه که حضرت مهدی علیه السلام - اگر چه جهان را فتح می کند و تمام امکانات جهان به دست او می رسد - خودش ساده زیست است.

از حضرت امام صادق علیه السلام نقل شده که فرمود:

«فوالله ما لباسه الا الغلیظ و لا طعامه الا الجشب»^۲

«به خدا سوگند! که لباس حضرت غلیظ و غذایش خشک است.»

۴۲ - دل نبستن به غیر خدا

دولت مردان باید مشغول خدمت به خلق خدا باشند و بر پست و مقام

۱. بحار الأنوار، ج ۵۱، ص ۱۲۰.

۲. الغیبة، نعمانی، ص ۲۳۹.

بصری! جواب نامه هایی که با توسل را به من بده." من هم آن ها را به حضرت دادم»^۱.

۳۹ - نژادپرستی ممنوع

دولت مردان وظیفه دارند که معیار انتخاب افراد را برای خدمت گذاری به مردم، نجابت و خیرخواهی قرار دهند و از نژادپرستی و قوم و خویش بازی در انتخاب افراد بپرهیزند همان گونه که درباره حکومت حضرت مهدی علیه السلام نقل شده که اصحاب و کارگزاران حضرت از ملیت های مختلف اند.

شیخ طوسی به سندش از امام باقر علیه السلام نقل کرده که فرمود:

«یبایع القائم بین الرکن و المقام ثلاثمائة و نیف، عده اهل بدر، فیهم من النجباء من اهل مصر و الأبدال من اهل الشام، و الأخیار من اهل العراق، فیقیم ما شاء الله ان یقیم»^۲

«بین رکن و مقام سیصد و اندی به عدد اهل بدر با قائم بیعت خواهند کرد، در میان آن ها نجیبانی از اهل مصر و ابدالی از اهل شام و اخیری از اهل عراق وجود دارد، آنگاه دین را تا مقدار زمانی که خداوند بخواهد بر پا خواهد داشت.»

۱. اکمال الدین، ص ۴۷۵؛ بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۶۷ ح ۵۳.

۲. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۳۴.

یرید فیهم»^۱؛

«به زین امام علیه السلام دست می کشند و از آن طلب برکت می نمایند و دور او می چرخند، و با جان‌های خود از او در جنگ حفاظت می کنند و آنچه را که از آنان می خواهد خودشان به تنهایی انجام می دهند.»

از امام باقر علیه السلام نقل شده که فرمود:

«يكون لصاحب هذا الامر غيبة في بعض هذه الشعاب. ثم أوماً بيده الى ناحية ذي طوى، حتى اذا كان قبل خروجه بليلتين انتهى المولى السدى يكون بين يديه حتى يلقي بعض أصحابه فيقول: كم انتم هاهنا؟ فيقولون نحن من اربعين رجلاً، فيقول: كيف انتم لو قد رأيتم صاحبكم؟ فيقولون: والله! لو يأوى بنا الجبال لأويناه معه، ثم يأتيهم...»^۲

«برای صاحب این امر غیبتی است در برخی از درّه ها. آنگاه به دستش به ناحیه ای از ذی طوی اشاره نمود. و چون دو شب قبل از خروج او می شود یکی از موالیان امام برخی از اصحاب حضرت علیه السلام را ملاقات می کند به او می گوید: شما چند نفرید در اینجا؟ می گویند: حدود چهل نفر. او

۱. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۰۷، باب ۲۶.

۲. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۴۱.

و هیچ چیز دیگری جز خدا دل نبندند، زیرا که همه چیز به دست باکفایت اوست.

از امام علی علیه السلام نقل شده که درباره اصحاب و کارگزاران حضرت مهدی علیه السلام فرمود:

«... و لا يفرحون بأحد...»^۱؛

«... به کسی - جز خدا - دل نمی بندد.»

۴۳ - اطاعت از دستورات رهبر

مسئولان نظام اسلامی باید گوش به فرمان رهبر بوده و مطیع دستورات او باشند.

از امام صادق علیه السلام نقل شده که فرمود:

«كأني أنظر الى القائم و اصحابه في نجف الكوفة، كان على رؤوسهم الطير»^۲؛

«گویا به قائم و اصحاب او در نجف کوفه نظر می کنم، گویا [از شدت توجه به امام خود] بر سرهایشان پرنده نشسته است.»

و نیز در حدیثی از امام صادق علیه السلام نقل شده که فرمود:

«يتمسحون بسرج الامام علیه السلام يطلبون بذلك البركة و يحفون به، يقونه بأنفسهم في الحروب، و يكفونه ما

۱. مستدرک حاکم، ج ۴، ص ۵۵۴.

۲. انبأ الهداة، ج ۳، ص ۵۸۵، بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۸۶.

ظلما و جورا و عدوانا ...»^۱

«... هیچ بنده مسلمان نیست جز آن که او را خریده و آزاد می کند، و هیچ بدهکاری نیست جز اینکه بدهی او را می پردازد و هیچ بدهی بر مردم نیست جز آن که آن را پرداخت می کند... و اگر کسی به توسط شخصی کشته شده، دین او را از طرفش می پردازد، و عیال او را نیز در بخشش قرار می دهد، تا این که زمین را پر از عدل و داد گرداند، همان گونه که پر از ظلم و جور و ستم شده است ...».

۴۵ - امنیت، برای پرستش خدا

حاکمان اسلامی گرچه وظیفه دارند امنیت را در سطح جامعه گسترش دهند ولی امنیت نباید مقصود اصلی آنان باشد بلکه امنیت را به جهت پرستش خدا و اطاعت او بدانند. خداوند متعال درباره حکومت صالحان در عصر ظهور حضرت مهدی علیه السلام می فرماید:

«... وَتَيَسِّرُ لَهُمْ مِّنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَغْبُدُونَ بِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا»^۲

«... و برای آنان بعد از خوف و ترسی که داشته اند،

۱. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۲۲۴، ح ۸۷.

۲. سوره نور، آیه ۵۵.

می گوید: اگر صاحب خود را ببینید چه حالی دارید؟ می گویند: به خدا سوگند! اگر ما را بخواهد به کوه ها ببرد ما همراه او خواهیم بود، در آن هنگام است که حضرت به سراغ آن ها می آید...».

از امام صادق علیه السلام نقل شده که فرمود:

«له... رجال كان قلوبهم زبر الحديد... هم أطوع له من الأمة لسيدها»^۱

«برای حضرت مهدی علیه السلام ... مردانی است که قلب های آن ها گویا پاره های آهن است، آنان نسبت به امامشان از کنیز نسبت به مولایش مطیع ترند.»

۴۴ - پرداخت بدهی بدهکاران

حاکمان اسلامی باید بودجه ای را برای پرداخت بدهی کسانی که قدرت پرداخت آن را ندارند قرار دهند تا به این قشر از جامعه آسیبی وارد نشود.

درباره حضرت مهدی علیه السلام از امام علی علیه السلام نقل شده که فرمود:

«... فلا يترك عبدا مسلما الا اشتراه و اعتقه، و لا غارما الا قضى دينه و لا مظلمة لأحد من الناس الا ردها... و لا يقتل الا قضى عنه دينه و الحق عياله فى العطاء، حتى يملأ الارض قسطا و عدلا كما ملئت

۱. همان، ج ۵۲، ص ۳۰۸.

زمین را امن می‌گرداند تا مرا عبادت کرده و به من هیچ‌گونه شرکی نوزند.»

۴۶ - انتخاب کارگزاران بانگیزه

حاکم اسلامی باید به دنبال نیروهای بانگیزه و با اخلاص باشد هر چند تعداد آنان کم باشد چرا که این‌گونه نیروها می‌توانند اثرگذاری بیشتری داشته باشند همان‌گونه که حضرت مهدی علیه السلام حکومت جهانی را با ۳۱۳ نفر از یاران بانگیزه شروع خواهد کرد.

از امام صادق علیه السلام نقل شده که فرمود:

«... و قد وافاه ثلاثمائة و بضعة عشر رجلا

فیبايعونه...»^۱

«... سیصد و سیزده نفر خدمت او رسیده و با او

بیعت می‌کنند...».

۴۷ - توجیه مردم در کارهای در دست اقدام

مسئولان باید قبل از شروع در هر کاری مردم را در مورد آن کارها توجیه نمایند همان‌گونه که حضرت مهدی علیه السلام نیز چنین خواهد نمود. از امام باقر علیه السلام نقل شده که حضرت مهدی علیه السلام در خطبه‌ای هنگام ظهورش می‌فرماید:

«... اذکرکم الله ایها الناس و مقامکم بین ربکم، و قد اكد المحجة و بعث الانبياء و انزل الكتاب، یأمرکم ان لا تشرکوا به شیئا و ان تحافظوا علی

۱. همان، ج ۵۲، ص ۳۳۷، ح ۷۷.

طاعته و طاعة رسوله صلی الله علیه و آله، و ان تحيوا ما احيا القرآن و تميتوا ما امات، و تكونوا اعوانا علی الهدی و وزراء علی التقوی»^۱

«... ای مردم! شما را به یاد خدا می‌اندازم و به جایگاه شما نزد پروردگارتان یادآوری می‌کنم، او بر حجت تاکید کرده و انبیا را مبعوث نموده و قرآن را نازل کرده است. شما را دستور می‌دهد که به او هیچ‌گونه شرک نورزید و بر اطاعت او و رسولش صلی الله علیه و آله محافظت داشته باشید، و آنچه را که قرآن احیا کرده، زنده کنید، و آنچه را از بین برده زنده نکنید و کمک کار مردم بر هدایت و تاکید کننده بر تقوا باشید.»

۴۸ - زمینه سازی برای امور غیر مترقبه

دولت مردان هنگامی که قرار است امری غیر مترقبه اتفاق افتد باید مردم را برای آن آماده کرده و در سطح جامعه زمینه سازی نمایند تا تحمل آن برای مردم امکان پذیر باشد. از آن جا که غیبت امام با وجودش امری غیر مترقبه برای شیعیان بوده است، لذا پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و امامان معصوم علیهم السلام مردم را با روش‌های مختلف از قبیل اخبار از غیبت از این موضوع مطلع ساخته و آنان را نسبت به آن عادت داده‌اند.

۱. الملاحم و الفتن، ص ۱۳۷، باب ۳۰.

۴۹ - انجام پروژه‌های بزرگ

مسئولان نظام اسلامی باید در حدّ توان خود پروژه‌های مهم را پی ریزی کرده و پیاده نمایند.

از پیامبر ﷺ نقل شده که درباره حضرت مهدی ﷺ فرمود:

«... لو لم یبق من الدنیا الا یوم واحد لطول الله ذلک الیوم حتی یملک رجل من اهل بیتی تجری الملاحم علی یدیه...»^۱

«... اگر از عمر دنیا تنها یک روز باقی باشد خداوند آن روز را طولانی گرداند تا مردی از اهل بیت من مالک آن گردد و کارهای مهمی توسط او انجام گیرد...».

۵۰ - حسابرسی سریع

مسئولان وظیفه دارند تا به ارباب رجوع در اسرع وقت پاسخ داده و به کارهای آن‌ها رسیدگی کنند.

از پیامبر ﷺ نقل شده که درباره حضرت مهدی ﷺ فرمود:

«... و هو سریع الحساب»^۲

«... او در کارش حسابرس سریعی است.»

۱. همان، ص ۸۳؛ عقد الدرر، ص ۶۲، کشف الغمّة، ج ۲، ص ۴۷۲.

۲. همان، ص ۸۳، ح ۲۸.

الف) اخبار از غیبت

امام حسن عسکری ﷺ در حدیثی به احمد بن اسحاق فرمود:

«... یا احمد بن اسحاق! مثله فی هذه الامة مثل الخضر، و مثله مثل ذی القرنین، والله لیغیبنّ غیبة لا ینجوا فیها من الهلکة الا من ثبتته الله عزوجلّ علی القول بامامته و وقفه للدعاء بتعجیل فرجه»^۱

«... ای احمد بن اسحاق مثلی او در این امت مثلی خضر و ذوالقرنین است. به خدا سوگند! به طور حتم او غیبتی خواهد کرد که در آن از هلاکت نجات نخواهد یافت مگر کسی که خداوند عزوجلّ او را بر اعتقاد به امامت او ثابت قدم نموده و به دعا برای تعجیل فرجش موفق گرداند.»

ب) اتخاذ نظام وکالت

امام عسکری ﷺ به شیعیانش فرمود:

«... و اشهدوا علی ان عثمان بن سعید العمری و کیلی، و ان ابنه محمد و کیل ابنی مهدیکم»^۲

«... و گواهی دهید بر این که عثمان بن سعید عمری و کیل من است، و همانا فرزند او محمد و کیل فرزند من مهدی شماست.»

۱. کمال‌الدین، ج ۲، ص ۳۸۴، باب ۳۸.

۲. بحار الأنوار، ج ۵۱، ص ۳۴۵، ح ۱.

۵۱ - عمل به سیره پیامبر صلی الله علیه و آله در حکومت داری

مسئولان باید سعی و کوشش خود را به کار برده تا با الگوگیری از حضرت مهدی علیه السلام در پیروی از سیره رسول خدا صلی الله علیه و آله احیاگر سیره آن حضرت باشند.

از پیامبر صلی الله علیه و آله نقل شده که درباره حکومت حضرت مهدی علیه السلام فرمود:

«... ثم تكون خلافة على منهاج النبوة...»^۱

«... سپس خلافتی خواهد بود که بر روش نبوت و

سیری نبوی است...».

۵۲ - یکسان سازی حقوق

مسئولان نظام اسلامی باید با تأسی و الگوگیری از حضرت مهدی علیه السلام در حدّ توان خود در پرداخت حقوق کارمندان و نیز در توزیع ثروت بین مردم به مساوات رفتار نمایند.

از پیامبر صلی الله علیه و آله نقل شده که درباره حضرت مهدی علیه السلام فرمود:

«... فيملاً الأرض قسطاً و عدلاً كما ملئت جوراً و

ظلماً، يرضى عنه ساكن السماء و ساكن الأرض،

يقسم المال صحاحاً. فقال له رجل: ما صحاحاً؟ قال:

بالسوية بين الناس...»^۲

«... زمین را پر از داد و عدل خواهد کرد

همان گونه که پر از جور و ظلم شده باشد، اهل

۱. مسند/احمد، ج ۴، ص ۲۷۳.

۲. همان، ج ۳، ص ۳۷؛ كشف الغمة، ج ۲، ص ۴۸۳، بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۸۱، باب ۱.

آسمان و ساکنان زمین از او راضی می شوند او مال را به طور صحاح تقسیم می کند. شخصی به حضرت عرض کرد: مقصود از صحاح چیست؟ فرمود: یعنی به طور مساوی بین مردم تقسیم می نماید...».

از امام علی علیه السلام نقل شده که امام زمان علیه السلام بعد از ذکر شروط بیعت با اصحابش می فرماید:

«... فاذا فعلتم ذلك... فعلى ان لا البس الا كما تلبسون و لا اركب الا كما تركبون و ارضى بالقليل...»^۱

«... چون چنین کنید پس بر من است که همان لباسی را که شما می پوشید بپوشم و همان مرکبی را که شما سوار می شوید سوار شوم و به کم راضی گردم...».

۵۳ - برطرف کردن حرص مردم

مسئولان و دولت‌مردان نظام اسلامی و عالمان جامعه باید سعی کنند تا حرص و طمع را در جامعه از بین برده و از اسراف و تبذیر و درخواست‌های بی مورد مردم بکاهند.

از پیامبر صلی الله علیه و آله نقل شده که درباره حضرت مهدی علیه السلام فرمود:

«... و يملأ الله قلوب امة محمد صلی الله علیه و آله غنى و يسعهم

۱. منتخب الأثر، ص ۱۵۴.

رفته و هر گز چیزی به این عنوان به کسی داده نخواهد شد.»

۵۵ - گزارش از برنامه ها

مسئولان نظام اسلامی باید با الگوگیری از حضرت مهدی علیه السلام از پروژه‌های مهمی که در دست اقدام دارند مردم را آگاه سازند.

از امام مهدی علیه السلام نقل شده که فرمود:

«انا المهدي و انا قائم الزمان، انا الذي املأها عدلا
كما ملئت جوراً...»^۱

«من مهدی و قائم زمانم. من کسی هستم که زمین را پر از عدل خواهم نمود همان گونه که که پر از ظلم شده باشد...».

مطابق این روایت، حضرت مهدی علیه السلام قبل از ظهورش از کاری که قرار است انجام دهد به مردم گزارش می دهد.

۵۶ - عقب نشینی از مواضع اصولی ممنوع

وظیفه هر شخصیت سیاسی و دینی آن است که بر مواضع اصولی خود پافشاری کرده و هرگز از آن ها عدول ننماید مگر در جایی که مصحلت اهمی در میان باشد.

از امام علی علیه السلام نقل شده که حضرت مهدی علیه السلام در کنار کوه صفا با اصحاب خود چنین عهد می بندد:

۱. غیبیت، طوسی، ص ۲۵۳، بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱، باب ۱۸.

عدله حتی يأمر منادياً فينادي فيقول: من له في المال حاجة...»^۱

«... و خداوند قلب‌های امت محمد را پر از بی نیازی کرده و عدلش را بر آنان می گستراند تا این که کسی را دستور می دهد تا ندا دهد و او می گوید: هر کس که احتیاج به مال دارد...».

و نیز نقل شده که فرمود:

«إذا خرج المهدي القى الله تعالى الغنى في قلوب العباد...»^۲

«چون مهدی خروج کند خداوند متعال بی نیازی را در قلب‌های بندگان می اندازد...».

۵۴ - هدایای اختصاصی ممنوع

مسئولان و دولت‌مردان نظام اسلامی وظیفه دارند تا با بهره‌گیری از سیره مهدوی از قانون تخطی نکرده و هرگز چیزی را به عنوان هدیه اختصاصی به نور چشمی‌های خود ندهند.

از پیامبر صلی الله علیه و آله نقل شده که فرمود:

«إذا قام قائمنا اضمحلت القطائع فلا قطائع»^۳

«چون قائم ما قیام کند هدایای اختصاصی از بین

۱. مسند احمد، ج ۳، ص ۳۷؛ كشف الغمة، ج ۳، ص ۴۸۳.

۲. ملاحم، ابن طاووس، ص ۷۱.

۳. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۰۹، ح ۴۰۹؛ قرب الإسناد، ص ۳۹.

«انا معکم علی ان لا تولّوا...»^۱

«من با شما همراهم در صورتی که از مواضع خود
برنگیرد...».

۵۷ - ارتباط دائم با وزیران

حاکم اسلامی در صورتی که افراد تحت امر خود را مطیع یافت باید با آنان ارتباط ویژه برقرار کرده و اجازه دهد تا هر وقت که خواستند به ملاقاتش بیایند.

از امام علی علیه السلام نقل شده که حضرت مهدی علیه السلام بعد از پیمان‌هایی که با کارگزاران خود می‌بندد می‌فرماید:

«... فاذا فعلتم ذلك فعلى ان لا اتخذ حاجباً»^۲

«... چون چنین نمودید بر من است که برای خود
دربان و پاسداری قرار ندهم [تا هر وقت که
خواستید با من ملاقات داشته باشید].»

۵۸ - رحمت، قبل از خشونت

حاکم اسلامی وظیفه دارد تا با الگوگیری از حضرت مهدی علیه السلام، قبل از دست زدن به هر گونه اقدام عملی، افراد شرور را دعوت به بازگشت و توبه از کارهای زشت نماید و در صورتی که این طریق جواب نداد دست به اقدام عملی بزند.

۱. منتخب الأثر، ص ۱۵۴.

۲. همان، ص ۱۵۴.

از امام باقر علیه السلام نقل شده که امام زمان علیه السلام قبل از ظهورش کسی را به سوی اهالی مکه می‌فرستد و به او دستور می‌دهد که به مردم بگو:
«یا اهل مکه! انا رسول فلان الیکم و هو یقول لکم:
انا اهل بیت الرحمة و معدن الرسالة و الخلافة...»^۱
«ای اهالی مکه! من فرستاده فلان شخص [حضرت
مهدی علیه السلام] به سوی شمایم و پیام او به شما این
است که ما اهل بیت رحمت و معدن رسالت و
خلافتیم...».

۵۹ - سرعت در کارها و پروژه‌ها

امام زمان علیه السلام از جمله موفقیت‌هایش در عصر ظهور، سرعت در کارهایش می‌باشد، و این موضوعی است که در علوم سیاسی نیز مورد توجه قرار گرفته است، و لذا دولت‌مردان و کارگزاران نظام اسلامی نیز می‌توانند با الگو گرفتن از سیاست‌های کلان حضرت مهدی علیه السلام با تسریع در پروژه‌ها به موفقیت دست یابند.

از امام صادق علیه السلام نقل شده که درباره حضرت مهدی علیه السلام فرمود:

«أما و الله لیغیبن عنکم مهدیکم... ثم یقبل
کالشهاب الثاقب فیملؤها عدلا و قسطاً کما ملئت
جوراً و ظلماً»^۲

«آگاه باشید! به خدا سوگند! به طور حتم مهدی شما

۱. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۰۷.

۲. اکمال الدین، ج ۲، ص ۳۴۱، باب ۳۳، ح ۲۲.

از بین شما غایب خواهد شد... سپس همانند شهاب سنگ‌های آسمانی که سرعتی شگفت‌آور دارند روی آورده و زمین را پر از عدل و داد خواهد کرد همان‌گونه که پر از ظلم و جور شده باشد.»

۶۰- استحکام حکومت با بر طرف کردن ظلم

وظیفه دولت مردان اسلامی در جامعه مهدوی نابودی ظلم و تعدی و تجاوز و عدالت محوری است و این که سعی کنند تا با ظالم برخورد کرده و ریشه او را بخشکانند، از این طریق است که اهالی کشورها با میل و رغبت به او تمایل خواهند نمود، همان‌گونه که حضرت مهدی علیه السلام با ریشه کردن ظلم و اهلش، کشورها را تصرف خواهد کرد.

از امام صادق علیه السلام نقل شده که درباره حضرت مهدی علیه السلام فرمود:

«... و یبعث المهدی جنوده الی الآفاق و یمیت الجور و اهله و تستقیم له البلدان...»^۱
 «... مهدی لشکرش را به اطراف می فرستد و ظلم و اهلش را نابود کرده و [اهالی] کشورها مطیع او می گردند...».

۶۱- استفاده از سلسله مراحل

امام زمان علیه السلام در عصر غیبت صغری از آنجا که قرار بود از عموم مردم تا حدودی غایب باشند لذا ارتباط خود را با مردم از راه تعیین سلسله

۱. الفتاوی الحدیثیة، ص ۳۱.

مراحل انجام می داد، به این نحو که وکلا رابط بین مردم و سفرا بوده و سفیران حلقه وصل بین امام و وکیل به حساب می آمدند، و این روش را باید مسؤولان نیز به جهت حفظ جان خود و تسریع در کارهای مردم دنبال کنند.

نکته دیگری که از این روش حضرت استفاده می شود این که نباید حاکم اسلامی تمام کارهای مردم را به وزیران و استانداریان واگذار کند بلکه باید تدبیری اندیشد تا قسمتی از نامه ها به خودش برسد همان کاری که حضرت مهدی علیه السلام انجام می داد.

۶۲- باصلابت و هیبت

مسؤولان نظام اسلامی باید باصلابت و هیبت با افراد برخورد داشته تا رعیت به فرمان آن ها بوده و نافرمانی نکنند.

نقل شده که امام باقر علیه السلام این آیه را زیاد قرائت می کرد: (بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَنَا أُولَى بَأْسٍ شَدِيدٍ)، آنگاه فرمود:

«و هو القائم و اصحابه اولی بأس شدید»^۱

«مقصود، قائم و اصحاب اوست که شوکت و هیبت و صلابت دارند.»

۶۳- گزارش از کارهای انجام شده

دولت مردان باید کارهایی را که انجام داده اند به مردم گزارش دهند تا اطمینان مردم را به خود جلب کنند.

۱. بحار الأنوار، ج ۵۱، ص ۵۷.

از امام علی علیه السلام نقل شده که درباره حضرت مهدی علیه السلام فرمود:

«... فیریکم کیف عدلُ السیرة...»^۱

«... او به شما نشان خواهد داد که رفتار عادلانه
چطور خواهد بود...».

۶۴ - جلوگیری از ظلم

مسئولان قضایی نظام اسلامی و قضات باید چنان عدالت گستر باشند
که کسی جرأت ظلم و تعدی به افراد را نداشته باشد.

از امام رضا علیه السلام نقل شده که درباره حضرت مهدی علیه السلام فرمود:

«... و هو صاحب الغیبة قبل خروجه، فاذا خرج
أشرفت الأرض بنوره، و وضع میزان العدل بین
الناس فلا یظلم احدٌ احداً...»^۲

«... و او قبل از خروجش غائب گردد، و چون
ظهور نماید زمین را به نورش پرتوافکنی نماید، و
ترازوی عدل را بین مردم قرار دهد تا مردم به
یکدیگر ظلم نکنند...».

۶۵ - تشویق کارگزاران مخلص

دولت‌مردان اسلامی وظیفه دارند تا با الگوگیری از حضرت
مهدی علیه السلام کارگزاران مخلص و متعهد را تشویق و تمجید نمایند.

۱. نهج البلاغة، ص ۴۲۵.

۲. اکمال الدین، ص ۳۷۱، باب ۳۵.

از امام زمان علیه السلام نقل شده که در توقیعی به شیخ مفید رحمته الله فرمود:

«للأخ السدید، و الولی الرشید، الشیخ المفید، أبی
عبدالله محمد بن محمد بن نعمان، أدام الله
عزازه... أما بعد: سلام علیک أیها الولی المخلص
فی الدین، المخصوص فینا بالیقین...»^۱

«به برادری که مورد تأیید بوده و دوست رشید ما،
ابوعبدالله محمد بن نعمان که خداوند عزت‌ش را مستدام
گرداند... اما بعد، سلام بر تو ای دوست دینی مخلص ما
و کسی که در راه ما به یقین مخصوص رسیده ای...».

همچنین در ادامه نامه آمده است:

«... و نُغلمک - أدام الله توفیقک لنصرة الحق و
أجزل مثوبتک علی نطقک عنا بالصدق - أنه قد أُذِن
لنا فی تشریفک بالمکاتبة، و تکلیفک ما تؤذیه عنا
إلی موالینا قبلك...»^۲

«... به تو اعلام می دارم - خداوند توفیقت را برای
یاری حق مستدام گردانیده و به جهت صداقت در
گفتارت تو را جزای خیر دهد - ، به ما اجازه داده
شده تا شما را مشرف به نوشتن نامه نماییم و در آن
تو را مکلف به ادای وظایفی کرده ایم که باید به
شیعیانمان برسانی...».

۱. احتجاج، ص ۴۹۵.

۲. احتجاج، ص ۴۹۵.

اموال به دست آمده از راه نامشروع بوده است.

از امام زمان علیه السلام نقل شده که در جواب مسائل اسدی فرمود:

«فلا يحل لأحد ان يتصرف من مال غيره بغير
إذنه»^۱؛

«هیچ کس حق ندارد تا بدون اجازه در مال مردم
تصرف نماید.»

۶۸ - به کارگیری نیروهای جوان

غالب اصحاب امام زمان علیه السلام جوان هستند و لذا مسئولان نظام
اسلامی باید در کارهای بزرگ، بیشتر از نیروهای جوان بهره گیرند.
از امیرمؤمنان نقل است که فرمود:

«اصحاب المهدی شباب لا كهول فيهم الا مثل كحل
العین و الملح فی الزاد و اقل الزاد الملح»^۲؛

«اصحاب مهدی علیه السلام جوان اند و در میان آن ها
سال دار وجود ندارد مگر به اندازه سرمه چشم و
نمک در زاد و توشه، که کمترین زاد و توشه نمک
است.» و این ممکن است که به دو جهت باشد؛

الف) به جهت اقتضای وقت ظهور که به افراد پر انرژی و نیرو احتیاج است.
ب) در آن عصر و زمان به جوانان بیشتر احتیاج است تا با عقل و تدبیر
و علم خود جامعه را اداره کنند.

۱. کمال الدین، ص ۵۲۱، ح ۲۹.

۲. غیبیت، طوسی، ص ۲۸۴؛ بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۳۴.

۶۶ - خبر گرفتن از احوال مردم

مسئولان بلندپایه نظام اسلامی گرچه به جهت وظایف سنگینی که بر
عهده دارند و نیز به جهت مسایل امنیتی که در نظر می گیرند نمی توانند
با مردم ارتباط نزدیک داشته باشند ولی وظیفه دارند تا اطلاعات دقیقی از
وضعیت و مشکلات مردم داشته و از آن ها آگاه باشند.

از امام زمان علیه السلام نقل شده که در توقیعی به شیخ مفید رحمته الله فرمود:

«نحن و ان كنا نائين بمكاننا النائي عن مساكن
الظالمين، حسب الذی ارناہ الله تعالی لنا من
الصلاح و لشبعتنا المؤمنین فی ذلک ما دامت دولة
الدنيا للفاستقین، فاننا نحیط علماً بأبائکم، و
لا یعزب عنا شیء من اخبارکم و معرفتینا بالذل الذی
اصابکم...»^۱؛

«... ما گرچه به جهت دور ماندن از مکان‌های
ظالمین از شما دوریم به جهت مصلحتی که
خداوند متعال برای ما تدارک دیده است، ولی
اطلاع کامل از احوال شما داشته و هرگز چیزی از
اخبار شما و مصیبت‌هایی که بر شما وارد می شود
بر ما مخفی نخواهد بود...».

۶۷ - دفاع از مالکیت خصوصی

وظیفه مسئولان نظام اسلامی این است که مالکیت خصوصی را پاس
داشته و از آن حراست نمایند مگر آنکه در موردی تشخیص دهند که

۱. همان، ص ۴۹۵.

۶۹- اهل کوشش و تلاش

مسئولان نظام اسلامی باید همیشه آماده خدمت و تلاش بوده و هرگز در این راه از خود سستی نشان ندهند همان گونه که کارگزاران حضرت مهدی علیه السلام این گونه می باشند.

از رسول خدا صلی الله علیه و آله نقل شده که درباره حضرت مهدی علیه السلام فرمود:
«یجمع الله له من أقاصی البلاد علی عدة اهل بدر...
کدأون، مجدّون فی طاعته»^۱

«خداوند برای او از دورترین کشورها به تعداد اهل بدر [سیصد و سیزده نفر] جمع می کند، که همگی اهل کوشش و جدّیت در راه اطاعت او هستند.»

از امام سجاد علیه السلام نقل شده که فرمود:

«المفقودون عن فرشهم ثلاثمائة و ثلاثة عشر رجلا، عدة اهل بدر، فیصبحون بمكة...»^۲
«کسانی که از رختخوابشان جدا شده اند سیصد و سیزده نفرند به عدد اهل بدر، که صبح هنگام در مکه هستند...»

۷۰- گسترش علم

مسئولان نظام اسلامی باید برای گسترش علوم مختلف سرمایه گذاری کرده و بودجه خاصی را برای آن در نظر گیرند همان گونه

۱. کمال الدین، ج ۱، ص ۲۶۸، باب ۲۴، بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۱۰.

۲. کمال الدین، ص ۶۵۴ ح ۲۱، بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۲۳، باب ۲۷.

که یکی از کارهای مهم امام زمان علیه السلام بعد از ظهور، گسترش علم است.
از رسول اکرم صلی الله علیه و آله نقل شده که درباره حضرت مهدی علیه السلام فرمود:
«... یملا الله عزّوجلّ به الأرض نوراً بعد ظلمتها و عدلا بعد جورها و علماً بعد جهلها»^۱
«... خدای عزّوجلّ به واسطه او زمین را بعد از تاریکی پر از نور کرده و پس از ظلم پر از عدل نموده و پس از جهل پر از علم نماید.»

۷۱- فروتنی نسبت به برادران دینی

مسئولان در نظام اسلامی باید در مقابل ملّت متواضع بوده ولی در مقابل دشمنان ایستادگی نموده و تسلیم خواسته‌های نامشروع آن‌ها نشوند.

از امام صادق علیه السلام نقل شده که درباره اوصاف حضرت مهدی علیه السلام فرمود:
«اذلة علی المؤمنین، اعزة علی الکافرین»^۲
«در برابر مؤمنان ذلیل و در مقابل کافران با عزّت است.»

۷۲- مقابله با جاهلان

مسئولان نظام اسلامی باید سرسختانه با افراد جاهل برخورد کرده و در مقابل آن‌ها بایستند.

۱. کمال الدین، ص ۲۶۰، بحار الأنوار، ج ۳۶، ص ۲۵۲، باب ۴۱.

۲. غیبت، نعمانی، ص ۳۱۶، باب ۲۱، ح ۱۳.

از امام صادق علیه السلام نقل شده که فرمود:

«ان قانمنا استقبل من جهلة الناس اشد مما استقبله

رسول الله صلى الله عليه وآله جهال الجاهلية»^۱

«همانا قائم ما در مقابل جاهلان از مردم بیش از

آنکه رسول خدا صلى الله عليه وآله در مقابل جاهلان جاهلیت

ایستاد، ایستادگی می‌کند.»

۷۳- شروع کارهای بزرگ با توکل بر خدا

مسئولان نظام اسلامی با تأسی به امام زمان علیه السلام باید سعی کنند کارهای مهم را با توکل بر خدا و از مکان‌های شریف شروع نمایند همان گونه که حضرت کار خود را هنگام ظهور از مسجدالحرام و بین رکن و مقام شروع می‌کند.

شیخ مفید رحمته الله به سندش از امام صادق علیه السلام نقل کرده که فرموده:

«لکأنی فی یوم السبت العاشر من المحرم قائماً

بین الرکن و المقام...»^۲

«گویا در روز شنبه دهم از محرم حضرت را

مشاهده می‌کنم که بین رکن و مقام ایستاده است.»

و در روایتی دیگر از امام باقر علیه السلام آمده است:

«... و القائم یومئذ بمکه. قد اسند ظهره الی البیت

الحرام مستجیراً...»^۱

«... و قائم در آن روز در مکه است و پشت خود را

بر خانه خدا تکیه داده و به آن پناه خواهد برد.»

از امام باقر علیه السلام نقل شده که فرمود:

«ثم ینظر المهدی بمکه عند العشاء و معه رایة

رسول الله صلى الله عليه وآله و قمیصه و سیفه و علامات و نور و

بیان، فاذا صلی العشاء نادى بأعلى صوته...»^۲

«سپس مهدی در مکه هنگام عشاء ظهور می‌کند در

حالی که همراه او پرچم رسول خدا صلى الله عليه وآله و لباس و

شمشیر او و نشانه‌ها و نور و بیان است، و چون

نماز عشا را بجای آورد با صدای بلند ندا دهد...».

۷۴- نهراسیدن از تنهایی

دولت مردان جامعه اسلامی در صورت تشخیص حق باید به دنبال آن

بوده و در مسیر آن نباید از تنهایی و ملامت هراسی داشته باشند.

از حضرت مهدی علیه السلام نقل شده که فرمود:

«الحق معنا فلن یوحشنا من قعد عنّا»^۳

«حق با ماست، هر کس از ما کناره گیرد ما را به

وحشت نمی‌اندازد.»

۱. غیبیت نعمانی، ص ۲۷۹، ح ۶۷

۲. الصراط المستقیم، ج ۲، ص ۲۲۵، فصل ۱، الحاوی للفتاوی، سیوطی.

۳. غیبیت، طوسی، ص ۲۸۵، فصل ۴: الاحتجاج، ج ۲، ص ۴۶۶: بحار الأنوار، ج ۳، ص ۱۷۸، ح ۹.

۱. غیبیه، نعمانی، ص ۲۹۶، باب ۱۷، بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۶۲.

۲. ارشاد، مفید، ج ۲، ص ۳۷۹.

على القول بإمامته، و وُفِّقَ فيها للدعاء بتعجيل فرجه ...»^۱

«... ای احمد بن اسحاق! مثل او در این امت مثل خضر علیه السلام و مثلش مثل ذوالقرنین است. به خدا سوگند! هر آینه غیبتی خواهد نمود که تنها کسانی که خداوند آنان را بر قول به امامت او ثابت کرده، و به دعا بر تعجیل فرجش موفق ساخته، هلاک نخواهند شد...».

و نیز فرمود:

«... أما إن لولدى غيبة يرتاب فيها الناس إلا من عصمه الله عزوجل»^۲

«... آگاه باشید! همانا برای فرزندم غیبتی خواهد بود که در آن مردم شک خواهند کرد جز کسانی که خداوند عزوجل آن ها را حفظ کرده باشد.»

۷۶ - همکاری با مصلحان جهان

هر گاه درصدد اقدامی بزرگ و در سطح جهانی هستیم باید از مصلحان جهان کمک گرفته و با آن ها در این امر بزرگ شریک شویم، همان گونه که حضرت مهدی علیه السلام با حضرت مسیح علیه السلام در برپایی حکومت عدل توحیدی همکاری خواهند کرد، گرچه رهبری آن با امام زمان علیه السلام است.

۱. کمال الدین، ۳۸۴؛ بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۲۳ و ۲۴، ح ۱۶.

۲. همان، ص ۴۰۹؛ بحار الأنوار، ج ۵۱، ص ۱۶۰، ح ۶.

از امام علی علیه السلام نقل شده که درباره یاران و کارگزاران حضرت مهدی علیه السلام فرمود:

«... لا یستوحشون الی احد...»^۱

«... از هیچ کس وحشت و ترس ندارند...».

و درباره حضرت مهدی علیه السلام آمده است:

«... و لا یأخذه فی الله لومة لائم»^۲

«در راه خدا از ملامت هیچ ملامت کننده ای واهمه ندارد.»

۷۵ - ترجیح مصلحت مهم بر مهم

مسئولان و حاکمان اسلامی باید در تصمیم گیری‌های خود مصالح مهم تر را در نظر گرفته و مصلحت مهم را فدای مصلحت مهم تر نمایند. با وجود آن که ارتباط مردم با حضرت مهدی علیه السلام دارای اثرات و برکات بی شماری است و مصلحت مهمی دارد ولی از آنجا که در این عصر و زمان مصلحت اهم در غیبت اوست لذا حضرت علیه السلام در پس پرده غیبت به سر می برد.

امام عسکری علیه السلام در حدیث مبسوطی به احمد بن اسحاق فرمود:

«... یا أحمد بن إسحاق! مثله فی هذه الأمة مثل

الخضر علیه السلام و مثله مثل ذی القرنین، و الله لیغیبن غیبة لا ینجو فیها من الهلکة إلا من تثبته الله عزوجل

۱. مستدرک حاکم، ج ۴، ص ۵۵۴.

۲. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۵۴.

«... القائد العادل الحافظ لما استودع»^۱

«... رهبری عادل که نگه دار آن چیزی است که نزد

او به امانت گذاشته شده است.»

۷۸ - خدانشناس و دین دار

مسئولان و کارگزاران نظام اسلامی باید خدانشناس و دین دار و اهل انس با قرآن باشند.

درباره اصحاب و کارگزاران حضرت مهدی علیه السلام از امام علی علیه السلام چنین وارد شده است:

«... و هم الذین وحدّوا الله حق توحیده...»^۲

«... و آنان کسانی هستند که حقیقتاً به توحید و

یگانگی رسیده‌اند.»

از امام علی علیه السلام نقل شده که درباره یاران حضرت مهدی علیه السلام فرمود:

«ويحاً لطلقان؛ فانّ لله عزّوجلّ بها كنوزاً ليست من

ذهب و لا فضة، و لكن بها رجال مؤمنون عرفوا الله

حق معرفته، و هم ايضاً انصار المهدي علیه السلام في آخر

الزمن»^۳

«آه از طالقان! زیرا در آنجا برای خدای عزّوجلّ

گنج هایی نهفته که از جنس طلا و نقره نیست، بلکه

۱. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۲۶۹، ح ۱۵۸.

۲. بشارة الاسلام، ص ۲۵۹.

۳. البيان، گنجی شافعی، ص ۱۰۶، بحار الأنوار، ج ۵۱، ص ۸۷، باب ۱.

از رسول خدا صلی الله علیه و آله نقل شده که فرمود:

«كيف انتم اذا نزل ابن مريم فيكم و امامكم منكم»^۱

«شما را چگونه است اگر فرزند مریم بر شما وارد

شود ولی امام شما از میان شماست.»

ابن عباس از رسول خدا صلی الله علیه و آله نقل کرده که فرمود:

«... والذی بعثنی بالحق بشيراً لو لم یبق من الدنيا

الآ یوم واحد لطول الله ذلک الیوم حتی یخرج فیہ

ولدی المهدي، فینزل روح الله عیسی بن مریم

فیصلی خلفه...»^۲

«... قسم به کسی که مرا به حق به عنوان بشارت

دهنده مبعوث کرد، اگر از دنیا به جز یک روز باقی

نمانده باشد خداوند آن روز را طولانی کند تا در

آن فرزندم مهدی خروج کند و عیسی فرود آید و

پشت سرش نماز گذارد...».

۷۷ - امانت داری

حاکمان اسلامی و عموم مردم باید امانت دار باشند همان گونه که

حضرت مهدی علیه السلام چنین خواهد بود.

درباره آن حضرت آمده است:

۱. صحیح بخاری، باب نزول عیسی بن مریم، ج ۲، ص ۱۵۸، بحار الأنوار، ج ۱۴، ص ۳۴۴.

باب ۲۳.

۲. کمال الدین، ج ۱، ص ۲۸۰، باب ۲۴؛ فراند السمطین، ج ۲، ص ۳۱۲.

۸۰ - اقامه دلیل و برهان

مسئولان نظام اسلامی باید برای کارهایی که انجام داده یا قرار است انجام دهند و یا ادعایی که دارند برای مردم اقامه دلیل و برهان نموده و آنان را توجیه نمایند.

درباره حضرت مهدی علیه السلام آمده است:

«يَمَلَأُ الْأَرْضَ عَدْلًا وَ قِسْطًا وَ نُورًا وَ بَرَهَانًا يَدِينُ لَه
عَرْضُ الْبِلَادِ وَ طَوْلَهَا، لَا يَبْقَى كَافِرٌ إِلَّا أَمِنَ وَ لَا طَالِحٌ
إِلَّا صُلِحَ»؛^۱

«او زمین را پر از عدل و داد و نور و برهان خواهد کرد به حیثی که همه جهان پیرو او خواهند شد، و هر کافری ایمان آورده و هر انسان پستی صالح خواهد شد.»

۸۱ - دعوت به تولی و تبری

حضرت مهدی علیه السلام در عصر ظهور مردم را به ولایت حضرت علی علیه السلام و برائت از دشمنانش دعوت می کند، و ما نیز که زمینه سازان ظهور او هستیم وظیفه داریم این هدف را گسترش دهیم.

در حدیثی آمده است:

«يَدْعُو النَّاسَ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ وَ سُنَّةِ نَبِيِّهِ وَ الْوَلَايَةِ
لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَ الْبِرَائَةِ مِنْ عَدُوِّهِ»؛^۲

۱. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۲۸۰، ح ۶

۲. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۴۲

در آنجا مردان مؤمنی هستند که به طور حقیقی خدا را شناخته‌اند. و آنان یاوران مهدی علیه السلام در آخرالزمان‌اند.»

از حضرت امیرمؤمنان علیه السلام درباره کارگزاران حضرت مهدی علیه السلام نقل شده که فرمود:

«... تَجَلَّى بِالتَّنْزِيلِ ابْصَارَهُمْ وَ يُرْمَى بِالتَّفْسِيرِ فِي مَسَامِعِهِمْ، وَ يُغْبِقُونَ كَأْسَ الْحِكْمَةِ بَعْدَ الصَّبَوحِ»؛^۱
«... و دیده هاشان به تفسیر قرآن که شنوند روشن شود [چنان چه باید]. بام و شام جام‌های حکمت نوشند.»

۷۹ - حرکت برای پیاده کردن دین

برای تبلیغ دین اسلام باید حرکت کرد و دین را در تمام جاهایی که امکان دارد پیاده نمود.

درباره حضرت مهدی علیه السلام آمده است:

«لَا يَبْقَى مَوْضِعٌ قَدِمَ الْأَوْطَانُ وَ أَقَامَ فِيهِ الدِّينَ
الْوَاجِبَ لِلَّهِ»؛^۲

«هیچ کجا نیست جز آنکه قدم می گذارد و دین واجب الهی را بر پا می نماید.»

۱. نهج البلاغه، خطبه ۱۵۰؛ بحار الأنوار، ج ۵۱، ص ۱۱۷.

۲. يوم الخلاص، ج ۲، ص ۶۳۶

«او مردم را به کتاب خدا و سنت پیامبرش و ولایت علی بن ابی طالب علیه السلام و برائت از دشمنانش دعوت می‌کند.»

۸۲ - عرضه اسلام بر مخالفان

ما وظیفه داریم که اسلام را بر مخالفان خود از یهود و نصارا و... عرضه نماییم.

عبدالله بن بکیر می‌گوید: از امام کاظم علیه السلام درباره آیه: «وَلَهُ أُسْلِمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعاً وَكَرْهاً»؛ (و تمام کسانی که در آسمان‌ها و زمین هستند، از روی اختیار یا از روی اجبار، در برابر [فرمان] او تسلیمند.) سؤال کردم. حضرت فرمود:

«انزلت فی القائم علیه السلام اذا خرج بالیهود و النصراری و الصائبین و الزنادقة و اهل الردة و الکفار فی شرق الأرض و غریها، فعرض علیهم الإسلام...»^۱

«این آیه درباره حضرت قائم علیه السلام است، هر گاه بر یهود و نصارا و صائبین و زنادقه و اهل ارتداد و کافران در شرق و غرب عالم ظهور کند، اسلام را بر آنان عرضه می‌نماید...»

۸۳ - مقابله با بدعت‌ها

مسئولان نظام اسلامی وظیفه دارند در مقابل بدعت‌ها و کارهای

۱. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۴۰.

ناشایستی که در جامعه انجام گرفته است عکس العمل نشان داده و برابر آن‌ها بایستند.
در حدیثی آمده است:

«... و یمیت الله عزوجل به و بأصحابه البدع والباطل...»^۱

«... خدای عزوجل به واسطه او و اصحابش بدعت‌ها و باطل را از بین می‌برد...».

۸۴ - قوت قلب

دولت مردان نظام اسلامی باید در مقابل مشکلات و دشمنان استقامت داشته و با قوت قلب به مقابله با آن‌ها بپردازند.

از امام صادق علیه السلام درباره کارگزاران حضرت مهدی علیه السلام نقل شده که فرمود:

«له... رجال كأن قلوبهم زبر الحديد...»^۲

«برای حضرت... مردانی است که قلب‌هایشان همانند قطعه‌های آهن است...».

۸۵ - روحیه شهادت طلبی

حاکم اسلامی باید افرادی را به عنوان وزیر و کاغزار انتخاب کند که روحیه جانفشانی برای اسلام و ملت داشته و با این حالت درصدد خدمت به مردم باشند.

۱. همان، ج ۲۴، ص ۱۶۵، ح ۹.

۲. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۰۸.

از امام صادق علیه السلام درباره اصحاب و یاران حضرت مهدی علیه السلام نقل شده که فرمود:

«و هم من خشية الله مشفقون، يدعون بالشهادة، يتمنون ان يقتلوا في سبيل الله، شعارهم يالشارات الحسين علیه السلام، اذا ساروا يسير الرعب امامهم مسيرة شهر»^۱

«و آنان از خشیت خداوند ترسانند، دعوت به شهادت می نمایند، و آرزو دارند که در راه خدا به شهادت برسند، شعار آنان "یالشارات الحسين علیه السلام" است، و چون حرکت کنند تا مسیر یک ماه، رعب و وحشت جلو آن‌ها حرکت خواهد کرد.»

۸۶ - مواظبت از نخبگان

مسئولان نظام اسلامی وظیفه دارند تا برای افراد نخبه جامعه از ابتدا سرمایه گذاری کرده و آنان را حفظ نمایند تا به دست دشمنان نیفتند. خداوند متعال از آن جهت که حضرت مهدی علیه السلام حجت خلق بوده و ذخیره او برای روز ظهور است لذا او را از کودکی نگه داشته و تحت الحفظ قرار داده است.

احمد بن اسحاق بن سعد اشعری می گوید:

«دخلت على ابي محمد الحسن العسكري علیه السلام و انا ارید ان اسأله عن الخلف من بعده، فقال لي مبتدئاً:

یا احمد ابن اسحاق! ان الله تبارک و تعالی لم یخل الارض منذ خلق آدم و لا یخْلِیها الی ان یقوم الساعة، من حجة لله علی خلقه، به يدفع البلاء عن اهل الأرض، و به ینزل الغیث و به ینزل برکات الأرض.

قال: فقلت: یابن رسول الله! فمن الخليفة و الامام بعدک؟ فنهض علیه السلام مسرعاً فدخل البيت، ثم خرج و علی عاتقه غلام کان وجهه القمر لیلۃ البدر من ابناء ثلاث سنین، و قال: یا احمد بن اسحاق! لولا کرامتک علی الله و علی حججه ما عرضت علیک ابنی هذا، انه سمی رسول الله علیه السلام و کتبه الذی یملاً الأرض قسطاً و عدلاً كما ملئت ظلماً و جوراً. یا احمد ابن اسحاق! مثله فی هذه الأمة مثل الخضر علیه السلام و مثله مثل ذی القرنین، و الله لیغیبن غیبة لا ینجو من الهلکة فیها الا من تثبتہ الله تعالی علی القول باماته و وفقه للدعاء بتعجیل فرجه.

قال احمد بن اسحاق: فقلت له: یا مولای! فهل من علامة یطمئن الیها قلبی؟ فنطق الغلام بلسان عربی فصیح فقال: انا بقية الله فی ارضه و المنتقم من اعدائه، فلا تطلب اثرأ بعد عین...»^۱

«بر ابومحمد حسن عسگری علیه السلام وارد شدم و می خواستم از او در باره جانشین بعدش سؤال کنم. حضرت ابتدا به سخن کرده و فرمود: ای

۱. کمال الدین، ج ۲، ص ۳۸۴، باب ۳۸.

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۰۷؛ مستدرک الوسائل، ج ۱۱، ص ۱۱۴.

احمد بن اسحاق! همانا خداوند تبارک و تعالی زمین را هنگام خلقت آدم تا کنون از حجت بر خلق از جانب خود، خالی نگذاشته و تا روز قیامت نیز خالی نخواهد گذاشت، و به اوست که بلاها را از اهالی زمین دفع می‌کند و باران می‌بارد و برکات زمین را بیرون می‌ریزد.

او می‌گوید: عرض کردم: ای فرزند رسول خدا! جانشین و امام بعد از شما کیست؟ حضرت علیه السلام سریعاً برخاست و داخل اتاق شد، سپس بازگشت در حالی که بر روی دوش او کودکی سه ساله همانند ماه شب چهارده بود. حضرت فرمود: ای احمد ابن اسحاق! اگر حرمت تو نزد خدا و حجت‌هایش نبود این فرزندم را به تو نشان نمی‌دادم، همانا او هم نام رسول خدا صلی الله علیه و آله و هم کینه اوست و زمین را پر از داد و عدل خواهد کرد همان‌گونه که از ظلم و جور پر شده باشد. ای احمد بن اسحاق! مثل او در این امت مثل خضر علیه السلام و ذوالقرنین است، به خدا سوگند! او به طور حتم غیبتی خواهد کرد که در آن از هلاکت نجات پیدا نخواهد کرد مگر کسی که خداوند متعال او را بر اعتراف به امامتش ثابت قدم گرداند و او را موفق برای دعا به تعجیل فرجش کند.

احمد بن اسحاق می‌گوید: به حضرت عرض کردم: ای مولای من! آیا نشانه‌ای است که قلبم به آن اطمینان پیدا کند؟ در این هنگام بود که آن کودک به زبان عربی فصیح به سخن آمد و فرمود: من بازمانده خداوند در روی زمین و انتقام‌گیرنده او از دشمنانش می‌باشم، پس بعد از این دیدار به دنبال اثری از من مباش ...».

لیست محصولات انتشارات

بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه الشریک

ردیف	نام کتاب	مخاطب	قیمت (ریال)	ردیف	نام کتاب	مخاطب	قیمت (ریال)
۱	مرجع مهدویت با CD	کتابخانه‌ها	۱۵۰۰۰۰	۲۰	دولت مهدی <small>عجل الله تعالی فرجه الشریک</small> سیرت مهدی <small>عجل الله تعالی فرجه الشریک</small>	عمومی	۴۰۰۰
۲	آینده جهان (کتاب سال حوزه)	دانشجویان - طلاب	۲۸۰۰۰	۲۱	CD نقد فیلم نوستر آداموس	عمومی	۱۵۰۰۰
۳	فرهنگ نامه مهدویت	دانشجویان - طلاب	۲۵۰۰۰	۲۲	نگاهی دوباره به انتظار	عمومی	۵۵۰۰
۴	دکترین مهدویت	دانشجویان - طلاب	۹۰۰۰	۲۳	درسنامه مهدویت (۱) تخصصی (طلاب - دانشجویان - فرهیختگان)	تخصصی	۲۵۰۰۰
۵	مهدویت از دیدگاه دین پژوهان غربی	دانشجویان	۱۴۰۰۰	۲۴	درسنامه مهدویت (۲) تخصصی	تخصصی	۲۵۰۰۰
۶	انتظار پویا	همه قشر (به غیر از دانش‌آموزان)	۵۰۰۰	۲۵	کارت بازی انتظار	بچه‌ها	۶۵۰۰
۷	جوانان یاوران مهدی <small>عجل الله تعالی فرجه الشریک</small>	جوانان	۴۰۰۰	۲۶	تلاشگر پنهان	عمومی	۱۱۰۰۰
۸	بنیوا و انتظار	عمومی	۷۰۰۰	۲۷	پله پله مهربانی (ویژه نوجوانان)	نوجوانان	۵۰۰۰
۹	ضرورت طرح مباحث مهدویت	عمومی	۲۰۰۰	۲۸	وقتی او می آید	عمومی	۳۰۰۰
۱۰	امام زمان <small>عجل الله تعالی فرجه الشریک</small> در کلام آیت الله بهجت	عمومی	۶۰۰۰	۲۹	پرسش و پاسخ پیرامون امام زمان <small>عجل الله تعالی فرجه الشریک</small>	جوانان	۳۵۰۰۰
۱۱	امام مهدی <small>عجل الله تعالی فرجه الشریک</small> در قرآن	عمومی	۶۰۰۰	۳۰	لوح فشرده فصلنامه انتظار (۱-۲۲)	فرهیختگان	۱۰۰۰۰
۱۲	امام مهدی <small>عجل الله تعالی فرجه الشریک</small> در احادیث شیعه و سنی	عمومی	۶۰۰۰	۳۱	لوح فشرده مشکاة (۶ سی دی)	عمومی	۵۰۰۰۰
۱۳	زمزمه های انتظار	عمومی	۶۰۰۰	۳۲	جزیره خضراء	عمومی	۴۵۰۰

ردیف	نام کتاب	مخاطب	قیمت (ریال)	ردیف	نام کتاب	مخاطب	قیمت (ریال)
۱۴	مهدی ستیزان	عمومی	۲۵۰۰	۳۳	از حسین <small>عجل الله تعالی فرجه الشریک</small> تا مهدی <small>عجل الله تعالی فرجه الشریک</small>	عمومی	۵۵۰۰
۱۵	اندیشه مهدویت و آسیب‌ها	عمومی	۳۰۰۰	۳۴	مجله امان ویژه امام زمان (۱-۹)	عمومی	۴۰۰۰
۱۶	فصلنامه علمی - تخصصی انتظار (۱-۲۲)	فرهیختگان	۸۰۰۰	۳۵	جستارهایی در مهدویت	دانشجویان - طلاب	۱۵۰۰۰
۱۷	پژوهشی عقلی پیرامون حضرت مهدی <small>عجل الله تعالی فرجه الشریک</small>	عمومی	۲۵۰۰	۳۶	نگین آفرینش (درسنامه پیش‌دانشگاهی - دانشجویان)	عمومی	۲۰۰۰۰
۱۸	طلوع خورشید دانش آموزان - عمومی	دانش آموزان - عمومی	۲۵۰۰	۳۷	قرآن، مهدی <small>عجل الله تعالی فرجه الشریک</small> جوانان - دانش‌آموزان	عمومی	۸۰۰۰
۱۹	امام مهدی <small>عجل الله تعالی فرجه الشریک</small> در حدیث ثقلین	عمومی	۶۰۰۰	۳۸	بروشور هفتگانه «آشنایی با امام زمان <small>عجل الله تعالی فرجه الشریک</small> »	عمومی	۷۰۰
۲۰	زنان در حکومت امام زمان <small>عجل الله تعالی فرجه الشریک</small>	عمومی	۲۵۰۰	۳۹	فرات تا فرات (۲ جلد)	دانشجویان - طلاب - فرهیختگان	۲۸۰۰۰
۲۱	شمیم (برگردانی از مباحث درباره امام زمان <small>عجل الله تعالی فرجه الشریک</small>)	دانش آموزان	۴۵۰۰	۴۰			

نحوه تقاضا:

وجه کتاب درخواستی را به حساب سبیا (۰۱۰۱۷۸۴۷۶۵۰۰۳) بانک ملی شعبه حجتیه قم کد ۲۷۱۱ به نام بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه الشریک واریز نموده و اصل فیش بانکی را همراه با نام و تعداد کتاب‌های درخواستی به نشانی ذیل از طریق پست یا فکس ارسال نمایید.

نشانی: قم - خیابان شهداء (صفاثیه) - کوچه آمار (۲۲) - بن بست شهید علیان - پلاک ۲۴ - تلفن: ۷۷۳۷۱۶۰ - کد پستی: ۳۷۱۳۵/۱۱۹

یادآوری:

◀ هزینه ارسال بعهده این مرکز می‌باشد.

◀ خریداران عمده از تخفیف ویژه برخوردار می‌باشند.